

Tillæg nr. 2 til
MILJØGODKENDELSE
af
kvægbruget
Højrupgård Agro ApS
Dejrupvej 70
6855 Outrup

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov nr.
1065 af 21. august 2025
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Afgjort den 27. februar 2026

**Varde
Kommune**

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Susanne Seested
Direkte tlf. 7994 6106
E-mail: suse@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 9174605

Sagsnr. GEO-2025-07417

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR TILLÆG NR. 2 TIL MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	6
3	GODKENDELSE	8
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	8
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	8
3.3	FORUDSÆTNINGER	9
4	VILKÅR FOR TILLÆG NR. 2 TIL MILJØGODKENDELSE	10
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE	10
4.2	DRIFT OG INDRETNING	10
4.3	LANDSKABSINTERESSER	11
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	12
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	12
4.6	LUGT	12
4.7	STØJ OG VIBRATIONER	13
4.8	STØV	13
4.9	SKADEDYR	13
4.10	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND	14
4.11	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	14
4.12	LYS	14
4.13	EGENKONTROL	14
4.14	UHELD OG RISICI	15
4.15	OPHØR	15
5	KLAGEVEJLEDNING	16
6	OFFENTLIGGØRELSE	17
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	18
7.1	BELIGGENHED	18
7.2	AFSTANDSKRAV	19
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	21
7.4	SAMDRIFT OG BIAKTIVITETER	30
7.5	INDRETNING	30
7.6	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE	35
7.7	FORBRUG AF VAND OG ENERGI SAMT KLIMA	38
7.8	AFFALD	38
7.9	RESTSTOFFER (OLIE, KEMIKALIER, PESTICIDER, MEDICIN)	39
7.10	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	39
7.11	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	40
7.12	LUGT	42
7.13	STØJ, RYSTELESER OG VIBRATIONER	47
7.14	STØV	49
7.15	SKADEDYR	49
7.16	DØDE DYR	50
7.17	LYS	50
7.18	TRANSPORTER	51
7.19	SPILDEVAND	54
7.20	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	57
7.21	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	57
7.22	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	64

7.23	BAT – AMMONIAK.....	66
7.24	SAMLET BAT-VURDERING.....	67
8	EGENKONTROL.....	68
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION.....	68
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	68
11	BEFOLKNING OG MENNESKERS SUNDHED.....	68
12	NABO- / PARTSHØRING.....	69
13	SAMLET VURDERING.....	71
	BILAG 1 – FÆRDIGMELDINGSSKEMA.....	73

1 Indledning

Dette tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Dejrupvej 70, 6855 Outrup i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af udkast til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Ansøgningen om tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 22. oktober 2025 til og med den 10. november 2025. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Varde Kommune har i nabo- og partsorienteringen/forhøringen under den offentlige annoncering modtaget bemærkninger til ansøgningsmaterialet fra Dejrupvej 73 (landbrugsejendom), Vesterhavets Barfodspark (lejer areal på Dejrupvej 73), Skyhedevej 71 (ejendom uden landbrugspligt), Skyhedevej 73 (landbrugsejendom) og Skyhedevej 81 (landbrugsejendom).

Bemærkningerne centrerer sig om lugt, støj, skadedyr, transporter, landskabspåvirkning og tab af ejendomsværdi. Bemærkningerne er behandlet i afsnit 7, som indeholder den miljøtekniske beskrivelse og vurdering af den ansøgte drift. Specifikt henvises til afsnit 7.12 "Lugt", 7.13 "Støj og rystelser", afsnit 7.15 "Skadedyr", afsnit 7.18 "Transporter" og afsnit 7.3 "Landskab".

Derudover stilles der nogle opklarende spørgsmål til ansøgningsmaterialet, som er indarbejdet under de respektive afsnit. Blandt andre er det spørgsmål om samdrift, kommende dyrehold og gyllehåndtering.

Varde Kommune har efterfølgende modtaget supplerende oplysninger og bemærkninger fra ansøger til sagen.

Udkast til afgørelse har været i nabo- / partshøring i 30 dage, hvor der var mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Der er sideløbende med nabo- / partshøring foretaget høring af offentligheden, ved at udkast til miljøgodkendelse sammen med ansøgning og miljøkonsekvensrapport er lagt på Varde Kommunes hjemmeside under "Høringer".

Udkast til afgørelse skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

I høringsperioden er der indkommet høringssvar fra Vesterhavets Barfodspark, Skyhedevej 71 og Skyhedevej 73, som er behandlet separat i afsnit 12.

Copyright: KDS, GST, GeoDanmark, Hexagon og Varde Kommune

2 Baggrund for tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ansøger:	Højrupgård Agro ApS, Dejrupvej 70, 6855 Outrup
Kontaktperson:	Thomas Høj Arnum, tlf.: 40 29 45 55, mail: thomas@højrupgaard.dk
Ejerlav og matrikel nr.:	4a, Dejrup By, Outrup
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	100005734
CHR-nummer:	45695
CVR-nummer:	44888130
Konsulent:	Hanne Bang, Gråkjær Landbrug A/S, tlf.: 51 18 28 55, mail: hab@graakjaer.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 252940, version 4, indsendt den 8. oktober 2025
Udkast i nabohøring:	Fra den 26. januar 2026 til og med den 26. februar 2026
Godkendelsesdato:	Den 27. februar 2026

2.2 Baggrund og historik

Husdyrbruget har en § 12 miljøgodkendelse fra den 11. marts 2016.

Husdyrbruget fik den 9. oktober 2023 en § 16a miljøgodkendelse (MGK 2023) til

- at inddrage et eksisterende silohus til stald (2.254 m² dybstrøelse)
- et nyt malkecenter på ca. 1.500 m²
- 2 nye ensilageplansiloområder på henholdsvis ca. 2.000 m² og ca. 1.000 m²
- lovliggørelse af et nyt åbent staldområde med foderbord på i alt ca. 2.450 m²
- lovliggørelse af 3 ensilagepladser på i alt ca. 3.300 m²
- lovliggørelse af en møddingsplads på ca. 245 m²
- mulighed for i stedet for ensilageplansilo på 2.000 m² at opføre 3 kornsiloer (disse er ikke opført).

Husdyrbruget fik den 14. februar 2024 et tillæg nr. til § 16a miljøgodkendelsen (Tillæg 1 2024).

Årsagen til Tillæg 1 2024 var et behov for korrektioner i forhold til MGK 2023 bl.a. i forhold til størrelse på malkecenter og staldafsnit for at sikre overholdelse af dyrevelfærdsregler og optimering af dagligt management. Desuden blev godkendt en større plansilo, en fodersilo og en mælketank.

- at inddrage et eksisterende silohus til stald (bygning 10) (ændres til 1.930 m² enten fast drænet gulv eller dybstrøelse) – er ikke udført
- et nyt malkecenter (bygning 24) ændres til 3.752 m² med 760 m² fast drænet gulv og 988 m² dybstrøelse – er udført
- et ensilageplansiloområde (bygning 20) ændres fra ca. 2.000 m² til 3.740 m² (er delvist udført og indgår i plansiloområdet, der i dette tillæg har nr. 19.
- mulighed for i stedet for ensilageplansilo på 3.740 m² at opføre 3 kornsiloer (bygning 29) – er ikke opført
- ny ensilageplansilo (bygning 28) – er udført

Højrupgård Agro ApS har nu søgt om et tillæg nr. 2 til § 16a miljøgodkendelsen på baggrund af et ønske om at udvide kvægproduktionen på Dejrupvej 70, 6855 Outtrup.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 8. oktober 2025.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbruget og området omkring husdyrbruget besøgt den 14. november 2025 (efter frist for bemærkninger i forhøringen som var den 11. november 2025) for at sikre et fysisk indblik i ejendommenes beliggenhed, hvorfra kommunen har modtaget bemærkninger i forhøringen.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Dejrupvej 70, 6855 Outrup kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt. Der skal også indhentes byggetilladelse, hvis en bygning ændrer anvendelse.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder godkendelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

Når der i denne miljøgodkendelse nævnes bygningsnumre, er det altid med reference til situationsplanen i figur 12, når ikke andet er nævnt.

Dette projekt omhandler følgende:

- En ny stald på 6.184 m²

Ansøger oplyser, at der på ansøgningstidspunktet er en besætning på ca. 800 køer og ca. 400 stk. opdræt fra 0 til ca. 2 år.

Besætningsstørrelsen vil efter udvidelsen være ca. 1.350 køer og ca. 450 stk. opdræt fra 0 til ca. 2 år.

- En ny møddingsplads på 370 m²
- En ny plansilo på 2.400 m²
- Udvidelse af 3 eksisterende plansiloer på henholdsvis
 - o Nord: 2.950 m²
 - o Ø: 980 m²
 - o SØ: 350 m²
- En ny opsamlingsbeholder på 2.000 m³ til restvand fra plansiloer eller et pilerensningsanlæg på ca. 8.400 m²
- 2 nye asfaltpladser på henholdsvis 2.500 m² og 750 m²
- Et nyt maskinhus på 640 m²
- Et nyt tørreri
- Et nyt solcelleanlæg på taget af den ny stald og batteri og elskab. Disse anlæg kræver en landzonetilladelse og byggetilladelse.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Interne høringer i Varde Kommune

- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse

I forbindelse udarbejdelse af dette tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse er vilkårene fra tidligere miljøgodkendelser blevet gennemgået og revideret. Nedenstående vilkår er de vilkår, som samlet set gælder fremadrettet for husdyrbruget.

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 12, 13, 14 og 15.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, medmindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

Sammatrিকuling

- c. Det samlede anlæg skal ligge inden for samme ejendom og der skal være mindst 30 meter fra hele bygningsanlægget til anden ejendom.
- d. Før nybyggeri af de anlæg, som ikke overholder afstandskrav, påbegyndes, skal Varde Kommune modtage en skitse af kommende sammatrিকuling fra en landinspektør. Det gælder bygning 28, 9.1, 9.2, 9.3 og 24.
- e. Den endelige sammatrিকuling skal være Varde Kommune i hænde senest i forbindelse med færdigmelding af de respektive anlæg.

Ensilageplansiloer/pladser

- f. Senest 14 dage før etablering af ensilageplansilo/pladser skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Dokumentation for at ensilageopbevaringsanlæggets bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
 - Målfaste tegninger af ensilageopbevaringsanlægget med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til opsamlingsbeholder
 - Lovgivning skal være overholdt mht. indretning af ensilageopbevaringsanlæg
- g. Senest 2 måneder efter at du har etableret ensilageplansiloen/pladsen, skal du færdigmelde det til Varde Kommune til registrering i BBR. (Skema til færdigmelding er vedhæftet).
- h. Afløb og rørføring fra plansilo/pladser skal udføres af en autoriseret kloakmester.
- i. Erklæring fra aut. kloakmester skal indsendes sammen med færdigmelding af plansilo til BBR.

Møddingsplads

- j. Senest 14 dage før etablering af ny møddingsplads skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Dokumentation for at møddingspladsens bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
 - Målfaste tegninger af møddingspladsen med afløb og rørføring fra møddingspladsen til opbevaringsanlæg.
 - Lovgivning skal være overholdt mht. indretning af møddingsplads

- k. Senest 2 måneder efter at du har etableret møddingspladsen, skal du færdigmelde den til Varde Kommune til registrering i BBR. (Skema til færdigmelding er vedhæftet).
- l. Afløb og rørføring fra møddingsplads skal udføres af en autoriseret kloakmester.
- m. Erklæring fra aut. kloakmester skal indsendes sammen med færdigmelding af møddingsplads til BBR.

Opsamlingsbeholder til restvand og rør til opsamlingsbeholder

- n. Senest 14 dage før etablering af en ny opsamlingsbeholder til restvand, skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Dokumentation for at beholderen inklusive rørføring opføres i henhold til reglerne husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Målfaste tegninger af beholderen inklusive højde samt rørføringer til- og fra tanken
- o. Senest 2 måneder efter at du har etableret opsamlingsbeholderen skal du færdigmelde det til Varde Kommune for registrering i BBR. (Skema til færdigmelding vedhæftet).
- p. Afløb og rørføring til opsamlingsbeholder til restvand skal udføres af en autoriseret kloakmester.
- q. Erklæring fra aut. kloakmester skal indsendes sammen med færdigmelding af gyllebeholder / opsamlingsbeholder til restvand til BBR.
- r. Spaltearealer i området ved malkerobotterne og gangareal over til eksisterende stald skal rengøres effektivt senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, således at alle gødningsrester så vidt muligt fjernes, f.eks. med en højtryksrenser eller lignende.

Fast drænet gulv i bygning 22, 22.1, 23 og 24

- s. Hvor det er godkendt skal der i ny stald (bygning 24) og i eksisterende stalde (bygning 22 og 23) i gangarealet etableres med fast drænedede gulve med skraber og ajle afløb.
- t. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
- u. De fast drænedede gulve med skraber og ajle afløb skal være udført med et fungerende ajle afløb. Lysningsarealet til ajle afløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal af fast drænet gulv i bygning 22, 22.1, 23 og 24.
- v. Der skal hver dag på det fast drænedede gulv foretages skrabninger hver anden time. Skraberens skal være forsynet med timer. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- w. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 3 dage.
- x. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.
- c. Der skal være et minimum 3-rækket læhegn nord for husdyrbruget i en udstrækning jævnfør figur 9. Beplantningen skal fremstå tæt, bestå af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land, det skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

- d. Nybyggerierne mod nord vil gå over eksisterende læhegn, så det betyder, at læhegnet skal forskydes tilsvarende mod nord som et minimum 3 rækket læhegn. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land. Beplantningen skal bevares og vedligeholdes fremadrettet og om nødvendigt genplantes. Beplantningen skal fremstå tæt og skal ukrudtsbekæmpes de første 3 år efter etablering for at sikre optimal fremvækst. Det ny læhegn mod nord skal etableres som erstatning for det eksisterende senest 31. december samme år som det pågældende nybyggeri er etableret. Det vil sige, at læhegn mod nord kan etableres ad én gang eller i etaper.
- e. Der skal være et 3 rækket læhegn vest for gylletank (bygning 18), figur 9. Det er etableret i 2023. Denne beplantning skal bestå af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land. Beplantningen skal bevares og vedligeholdes fremadrettet og om nødvendigt genplantes. Beplantningen skal fremstå tæt.
- f. Læhegnet i 4.3.e. skal forlænges mod nord svarende til længden af det nye maskinhus (bygning 20.1). Denne beplantning skal bestå af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land. Beplantningen skal fremstå tæt, bevares og vedligeholdes fremadrettet og om nødvendigt genplantes. Beplantningen skal fremstå tæt og ukrudtsbekæmpes de første 3 år efter etablering for at sikre optimal fremvækst. Beplantningen skal etableres senest 31. december samme år som maskinhuset er etableret.
- g. Der skal være et 3 rækket læhegn vest og syd for husdyrbruget, se figur 9. Under elledningerne må beplantningens maksimale højde være 3 meter, se figur 10. Beplantningen skal fremstå tæt, bestå af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land. Beplantningen skal bevares og vedligeholdes fremadrettet og om nødvendigt genplantes. Beplantningen skal fremstå tæt.
- h. Mod øst skal der etableres et minimum 3 rækket beplantning i en udstrækning jævnfør figur 9. Læhegnet skal bestå af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land. Beplantningen skal bevares og vedligeholdes fremadrettet og om nødvendigt genplantes. Beplantningen skal fremstå tæt og ukrudtsbekæmpes de første 3 år efter etablering for at sikre optimal fremvækst. Beplantningen mod øst skal etableres senest 31. december samme år som den ny stald (bygning 24) er etableret.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

Teltoverdækning af gyllebeholdere

- a. De to gyllebeholdere (bygning 8 og 18) skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- b. Åbning af teltdugene må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- c. Skader på teltoverdækningerne skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- d. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningerne noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.6 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade

foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. gyllekørsel, pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.9 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.10 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Tagbrønde og brønde i øvrigt indenfor en afstand på 15 meter fra stalde, møddingsplads og ensilageopbevaringsanlæg skal hæves minimum 10 cm over terræn, når de fører til dræn eller vandløb.
- c. Vand fra rengøring og fra malkerum skal ledes i gyllen.
- d. Al overfladevand fra møddingsplads (bygning 26) og vaskeplads (bygning 17) skal ledes til gyllebeholder. Det må ikke udsprinkles, da det indeholder rester af husdyrgødning.
- e. Næringsstofberiget vand må ikke kunne løbe sammen med tagvand.
- f. Det areal, der udsprinkles restvand på, skal i m² være mindst lige så stort som det areal, der opsamles restvand fra.
- g. Der må ikke løbe restvand væk fra de arealer, der udsprinkles restvand på.
- h. Der må ikke være vandløb, grøfter, drænbrønde eller borer indenfor 15 m fra det område, hvor der udsprinkles restvand.
- i. Da opsamlingsbeholderne til restvand (bygning 27) ikke overholder den dimensionering, som fremgår af byggeblad 103.09-05, skal der være en anordning, så restvandet i tilfælde af vandmættet/frosset jord kan pumpes i gyllebeholder.
- j. Overkant af opsamlingsbeholder til restvand (bygning 27) skal være over niveau for opsamlingsarealet, så der ikke kan ske overløb.
- k. Hvis udsprinkling af restvand ikke lever op til lovgivningen, kan Varde Kommune forlange, at det ændres, eller at det helt ophører.
- l. Udledning af tagvand fra husdyrbruget inklusiv den nye stald (bygning 24) skal overholde vilkårene i udledningstilladelsen fra den 22. maj 2025 (GEO-2024-04803) herunder at udledningen maks. må være 10 l/sek. og forsinkelsesbassinet maks. 600 m² jævnfør landzonetilladelse.
- m. Senest 2 måneder efter at udledningstilladelsen er taget i brug, skal kloakmesterattest indsendes til Varde Kommune.
- n. Der skal indhentes en separat tilladelse til pilerensningsanlæg (bygning 28.1) før etablering.

4.11 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.12 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.13 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.14 Uheld og risici

- a.** Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.15 Ophør

- a.** Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 27. marts 2026.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 27. februar 2026.

På Varde Kommunes vegne den 27. februar 2026

Susanne Seested

Landbrugssagsbehandler

Kopi sendt til:

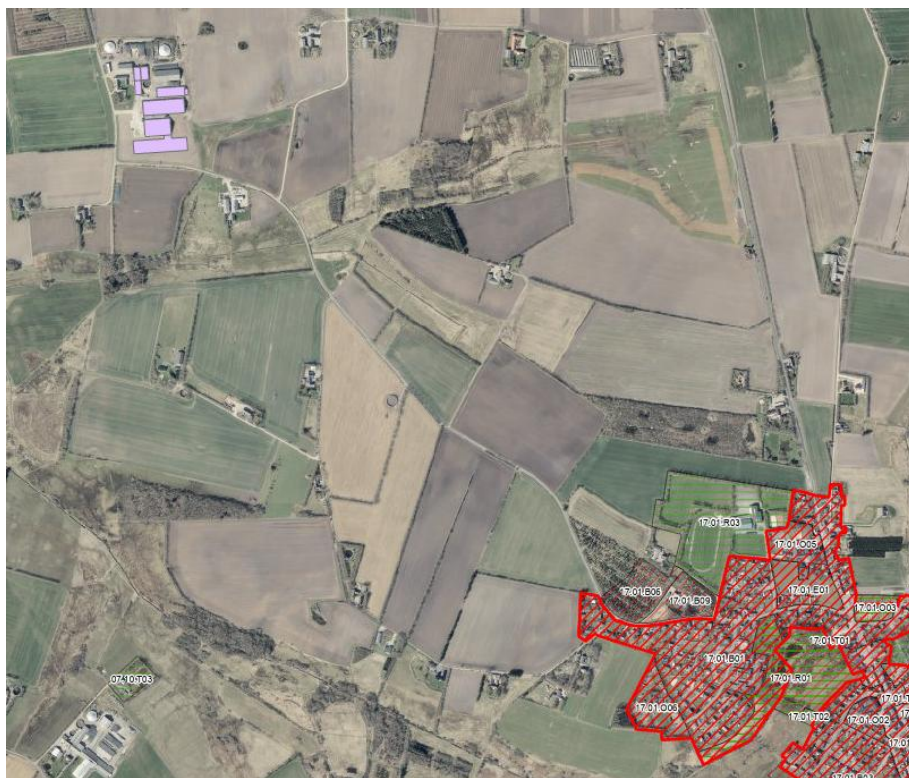
- Hanne Bang, Gråkjær, e-mail: hab@graakjaer.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, Adelvej 34, Tavlov, 7000 Fredericia, e-mail: trvest@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3.sal, 1208 Kbh.K, e-mail: info@rgo.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail: tha@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 1,7 km nord vest for nærmeste byzone, Outrup. Der er ingen nærmeste samlet bebyggelse, der er nærmere end byzonen Outrup, se figur 1.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til nærmeste byzone Outrup med rød skravering.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Dejrupvej 91 ca. 360 meter syd vest for husdyrbruget, se figur 1.1. Øvrige naboejendomme ses også i figur 1.1.

Figur 1.1. Husdyrbruget i forhold til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Dejrupvej 91) og i forhold til øvrige naboejendomme, herunder ejendomme med bemærkninger i forhøringen.

Varde Kommune vurderer, at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt, sidstnævnte på vilkår om sammatrulering:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)

- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Naboskel – tidligere dispensationer

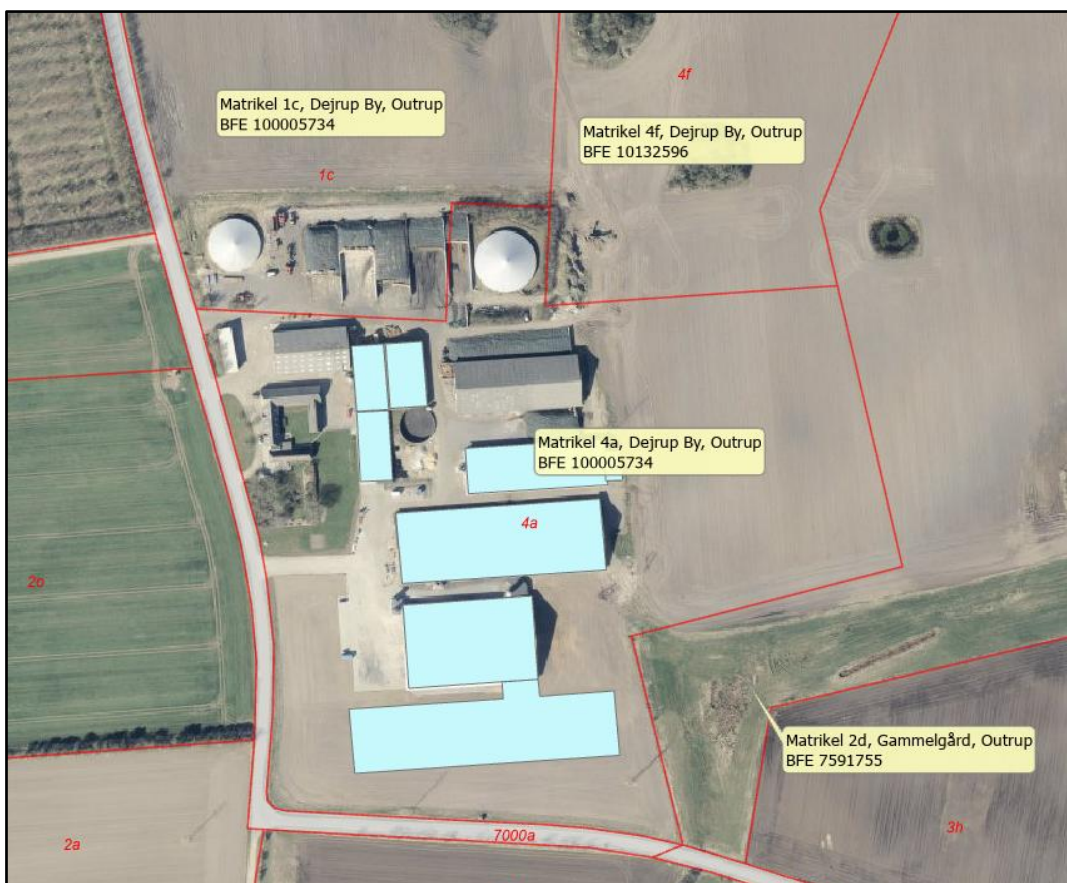
Afstandskravet på 30 m til naboskel er ikke overholdt for eksisterende gyllebeholder (bygning 8, figur 3). Der er i tidligere afgørelse dispenseret fra afstandskravet.

Afstandskravet til naboskel er ikke overholdt for ensilageplads (bygning 9) som blev lovliggjort i Tillæg nr. 1 2024, hvor der blev dispenseret til en afstand på 10 m til matrikelskel til 4f, Dejrup By, Outrup.

Ansøger oplyser: *Som det fremgår af nedenstående kort, er der flere matrikler der går ind over det nuværende husdyranlæg og dermed er indenfor 30 m, som er afstandskravet, af den nye stald og de nye plansiloer. Alle matrikler indenfor 30 meter ejes af ansøger.*

Da der tidligere er meddelt dispensation til overholdelse af afstandskravet til skel, vurderes det at dette igen kan meddeles. Såfremt Varde Kommune vurderer, at der ikke kan meddelelse dispensation til afstandskravet, vil der blive taget initiativ til sammenlægning af matrikler og ændringer der medfører, at der er mindst 30 meter fra hele bygningsanlægget til matrikelskel.

Figuren ansøger henviser til er ikke fyldestgørende, da der mangler angivelse af en ud af de fire matrikelnumre, som er aktuelle her. Varde Kommune har derfor udarbejdet figuren nedenfor.

Figur 2. Oversigt over matrikelskel og BFE numre.

Varde Kommune ønsker ikke at dispensere til afstandskrav. Derfor stiller Varde Kommune vilkår om, som ansøger foreslår i denne situation, at der skal ske en sammenlægning af matrikler og dermed også BFE numre, så anlægget ligger inden for samme ejendom og der er mindst 30 meter fra hele bygningsanlægget til anden ejendom.

Varde Kommune har fra tidligere sager erfaring med, at landinspektørens arbejde og kortlægning kan være en tidskrævende affære. Derfor er vilkårene følgende:

Det samlede anlæg skal ligge inden for samme ejendom og der skal være mindst 30 meter fra hele bygningsanlægget til anden ejendom.

Før nybyggeri af de anlæg, som ikke overholder afstandskrav, påbegyndes, skal Varde Kommune modtage en skitse af kommende sammatrikulering fra en landinspektør. Det gælder bygning 28, 9.1, 9.2, 9.3 og 24.

Den endelige sammatrikulering skal være Varde Kommune i hænde senest i forbindelse med færdigmelding af respektive anlæg.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2025 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger indenfor

- Landzone
- Åbne landbrugslandskaber
- Områder til placering af store husdyrbrug
- Særligt værdifulde landbrugsområder
- Skovrejsning
- Indvindingsopland til Klinting Vandværk
- Der er nogle områder hvor jordforurening V2 er kortlagt under husdyrbrugets byggerier
- El ledningsføring

Af Kommuneplan 2025 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land (Landzone)** skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I **åbne landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

Områder til placering af **store husdyrbrug** skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og -anlæg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Indenfor områder med **særlige drikkevandsinteresser, kildepladser, indvindingsoplande til vandværker og indsatsområder for grundvandsbeskyttelsen** må der ikke etableres aktiviteter, der kan medføre en risiko for forurening af grundvandet. I tilfælde, hvor der ikke kan findes egnede arealer udenfor disse områder, skal der træffes tilstrækkelige foranstaltninger for at mindske risikoen for grundvandsforurening. Ved udlæg af nye arealer til aktiviteter og virksomheder, der kan indebære en risiko for forurening af grundvandet, skal der tages hensyn til grundvandsbeskyttelse.

Projektarealet ligger indenfor indvindingsoplande til Klinting Vandværk, og der er ca. 3 km til den nærmeste vandværksboring. På grund af denne afstand vurderer Varde Kommune, at anlægsprojektet ikke er til væsentlig risiko for Klinting Vandværk, når anlæg og drift sker efter gældende miljøregler.

Der er ingen beskyttede sten- eller jorddiger i nærheden af husdyrbruget.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje.

Ansøger oplyser: Den ny stald (bygning24) etableres som velfærdsstalden (bygning 23) med røde teglsten og grå stålplader i den vestlige gavl og grå stålplader i den østlige gavl. Facaderne etableres med røde teglsten i sokkel på ca. 1,2 m højde efterfulgt af et gardin for at opnå naturlig ventilation. På taget lægges der grå eternitplader.

Husdyrbruget er placeret i landzone i et område med spredt bebyggelse og spredt beplantning i et større område udpeget til store husdyrbrug. Det vurderes, at husdyranlægget fortsat vil fremstå som en samlet enhed i landskabet, da staldbygninger, andre bygninger, færdselsarealer m.v. er opført i tilknytning til hinanden.

Ansøger supplerer under sagsbehandlingen: Landzonen er landbrugets normale arbejdsområde, hvilket er fastlagt i flere afgørelser fra Miljø- og fødevareklagenævnet. Det betyder, at landbruget kan udføre erhvervsmæssig nødvendige arbejdsopgaver i landzonen og udføre erhvervsmæssig nødvendig udvikling af bestående landbrug/husdyrbrug.

Dejrupvej 70 er herudover beliggende i område der, af Varde Kommune er udpeget til etablering og drift af store husdyrbrug.

Samlet betyder det, at husdyrbrugets beliggenhed og nærområde er fastlagt til store husdyrbrug under opfyldelse af lovgivningen for etablering og udvidelse af husdyrbrug. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug kan læses her: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/1089>

De eksisterende læhegn og beplantninger nær ejendommen vil fortsætte uændret, og der etableres nye læhegn, hvor de eksisterende læhegn påvirkes af udvidelse af bl.a. plansiloerne. Herudover etableres der beplantning bestående af 4-6 m høje træer, sydøst for den nye stald. Denne beplantning er aftalt mellem ansøger og nabo Dejrupvej 73, efter tidligere aftale om jordvolde i samme område ikke kunne godkendes af Varde Kommune. Beplantningen er påbegyndt med 4-6 m høje træer den 26. og 27. januar 2026.

Samlet vurderes det, at husdyrproduktionen ikke vil have en væsentlig negativ indflydelse på det omkringliggende landskab og at der ikke sker væsentlige ændringer i forhold til gældende miljøgodkendelser.

Ansøger oplyser om den erhvervsmæssige nødvendighed: Udvidelsen af husdyrproduktionen inkl. medfølgende anlæg er erhvervsmæssig nødvendig for den fremtidige drift af ejendommen, da ændringen medfører en husdyrproduktion med et moderne produktionsanlæg med høj dyrevelfærd, gode forhold for medarbejderne og høj effektivitet inkl. optimal udnyttelse af eksisterende malkecenter.

Den høje effektivitet medfører et lavt ressourceforbrug for husdyrproduktionen, hvorved der vil være en stor produktion af fødevarer med et lavt forbrug af brændstof, energi, mandskabstimer m.v. pr produceret enhed.

Det er ikke muligt for ansøger at udvikle husdyrproduktion på Gammeltoftvej 30, da ejendommen er placeret meget tæt på følsomme naturområder. Herudover er den ansøgte ejendom beliggende i område der er udpeget til større husdyrbrug, hvorved det er oplagt at koncentrere udvidelse af husdyrproduktionen på denne beliggenhed.

Varde Kommune vurderer, at alle nybyggerier etableres i tæt tilknytning til eksisterende byggeri.

Varde Kommune vurderer, at alle nyetableringer er erhvervsmæssigt nødvendige. Som følge af udvidelse af dyreholdet er stalden erhvervsmæssigt nødvendig. Et større dyrehold afføder et større behov for grovfoder og dermed udvidelse af ensilageopbevaringsanlæg, som igen afføder mere spildevandshåndtering, som her bliver ved etablering af en ny restvandsbeholder og/eller et pilevegetationsanlæg. Der er et behov for øget opbevaringskapacitet til fast husdyrgødning, hvilket godtgør en ny og større møddingsplads, hvilket Varde Kommune ligeledes vurderer er erhvervsmæssigt nødvendigt. Gennemløbstørreriet skal anvendes til hjemmeavlet korn og maskinhuset skal anvendes til maskinparken og Varde Kommune vurderer også det som erhvervsmæssigt nødvendigt.

Varde Kommune har modtaget bemærkninger omkring ansøgningsmaterialet og landskab i forhøringen.

Herunder at anlæggets samlede fremtoning i landskabet er mangelfuldt illustreret. Skyhedevej 73 ønsker visualiseringer og 3D-modeller af den nye kostald og øvrige anlæg set fra Skyhedevej 73.

Ansøger oplyser i forlængelse af bemærkninger i forhøringen:

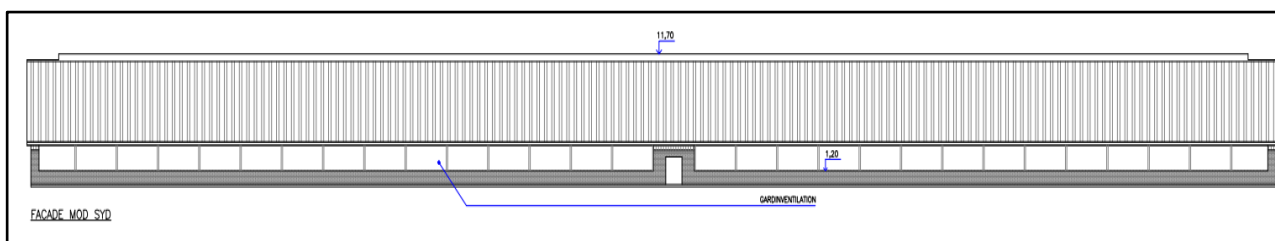
I forbindelse med høringen er der vedhæftet en miljøkonsekvensrapport i brevet i eboks. På siderne 16, 17 og 18 er der indsat en situationsplan for ejendommen, hvor hele anlægget er vist, hvor den nordlige del af anlægget er vist og hvor den sydlige del af anlægget er vist, så det er muligt at danne sig det fulde overblik over ejendommens staldanlæg.

Det er korrekt at staldtegningerne på siderne 19, 20 og 21 ikke er nemme at udlede detaljer af. Tegninger fra leverandør og tegninger fra tidligere byggeansøgning kan fremsendes som PDF-fil til dem der måtte ønske dem ved kontakt til Varde Kommune eller undertegnede, Hanne Bang, Gråkjær.

Varde Kommune anerkender, at ansøgningsmaterialets situationsplaner og staldtegninger/planskitser ikke er lettilgængelig læsning. Når der tages et skærmprent, går det udover opløsningen. Varde Kommune har udarbejdet en situationsplan for hele husdyrbrugets anlæg, se figur 12, og i sammenhæng med figuren er der i nummeret rækkefølge en beskrivelse af samtlige anlæg i afsnit 7.5 "Indretning".

Varde Kommune har siden forhøringen modtaget byggeansøgninger på den nye stald og det nye maskinhus.

I figur 3 ses den nye stalds facade mod syd. Langsiden er rød murværk til højde 120 cm over fundament og derover gråt gardinventilation. Taget er gråt eternit.

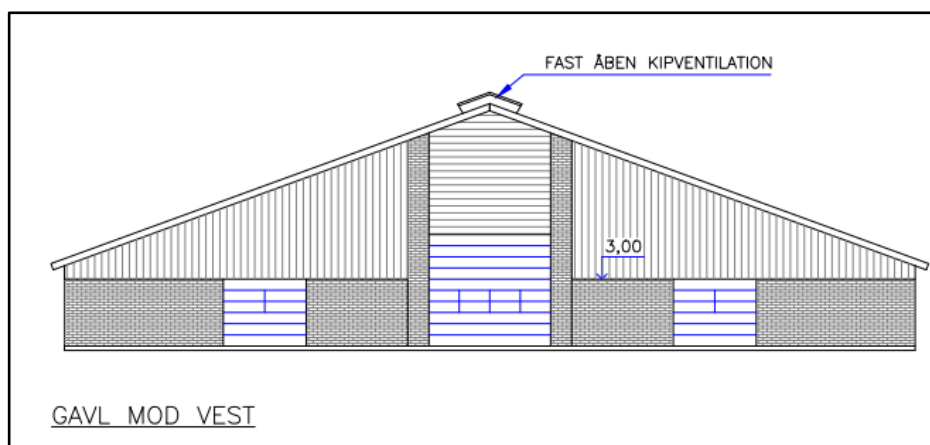
Figur 3. Facade af den ny stald mod syd. Den blå pil nederst markerer gardinventilation. Blå pil øverst markerer kiphøjde på 11,7 meter. Figur fra byggeansøgning.

Den nye stald (bygning 24) bygges i materialer lig eksisterende stald (bygning 23).

Figur 4. Sydvendt facade af eksisterende velfærdsstald med malkecenter (bygning 23). Foto fra ansøger.

Gavlene på den nye stald bliver identiske. Igen rød murværk her i højde 3 meter over fundament og gavlen herover beklædes med grå stålplader og portene bliver grå.

Figur 5. Facadetegning af vestvendt gavl som er identisk med den østvendte gavl. Figur fra byggeansøgning.

Materialerne i den nye stalds gavlender bliver lig eksisterende stald (bygning 23).

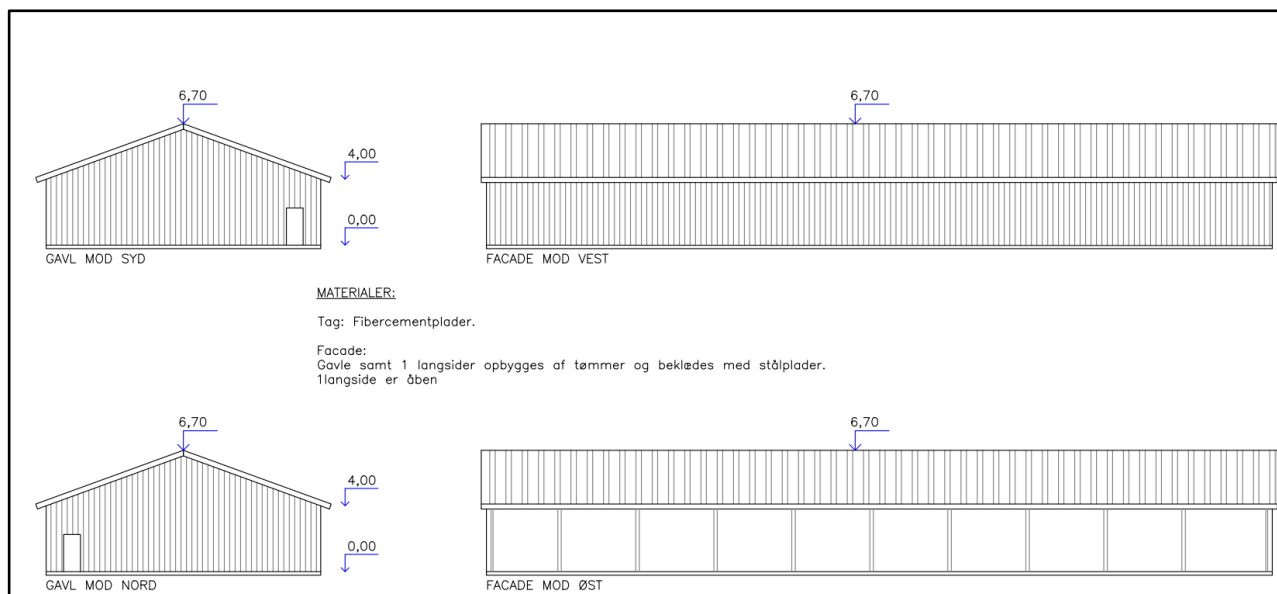
Figur 6. Vestvendt gavlfacade af eksisterende velfærdsstald med malkecenter (bygning 23). Foto fra ansøger.

Til sammenligning med eksisterende stald (bygning 23) bliver den nye stald 80 meter længere, 11 meter smallere og 1,8 meter lavere til kip. De to stalde vil ligge med parallelt 10 meters afstand og den nye stalds østvendte gavlende flugter med bygning 2, se figur 12.

Så dimensionerne er anderledes, men byggematerialerne bliver lig bygningen 10 meter derfra og parallelt med. Varde Kommune vurderer, at den nye stald (bygning 24) visuelt vil harmonere med eksisterende byggeri og med en placering, som gør, at husdyrbruget fremstår som en samlet enhed.

Det nye maskinhus (bygning 20.1) med en kiphøjde på 6,7 meter vil have omtrent samme højde som den eksisterende gyllebeholder med teltoverdækning (bygning 18), der ligger ca. 5 meter derfra. Det nye maskinhuset er med grå stålplader på gavle og facader og gråt eternittag i tråd med eksisterende maskinhus (bygning 11) og ligger op ad ensilageplansiloer af grå betonelementer, se figur 12.

Varde Kommune vurderer, at det nye maskinhus (bygning 20.1) visuelt vil harmonere med eksisterende byggeri, såvel den eksisterende gylletank, de grå ensilagesiloelementer og det eksisterende maskinhus (bygning 11) i lignende materialer og farver.

Figur 7. Byggetegninger af det ny maskinhus fra byggeansøgningsmaterialet.

Varde Kommune vurderer, at ovenstående beskrivelse belyser nybyggeriet yderligere og tilstrækkeligt for at foretage en landskabelig vurdering.

Varde Kommune vurderer, at ansøger indtænker en visuel helhed og sammenhæng mellem husdyrbrugets anlæg.

I forbindelse med Varde Kommunes tilsynspligt på husdyrbruget, har Varde Kommune gennem tiden besigtiget husdyrbruget ad flere gange såvel indenfor væggene som udenfor væggene. Seneste byggeri godkendt i MGK 2024 er også besigtiget. I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbruget og området besøgt for at sikre et fysisk indblik i det landskabelige og de enkelte ejendommers beliggenhed, hvorfra kommunen har modtaget bemærkninger i forhøringen.

Varde Kommune forlanger ikke at ansøger udarbejder visualiseringer og 3D-modeller af den nye kostald og øvrige anlæg for at skabe et tilstrækkeligt grundlag for kommunens vurdering af det visuelle indtryk og den landskabelige påvirkning.

Varde Kommune kan tilslutte sig ansøgers oplysninger. Som beskrevet først i dette afsnit er området udpeget som landbrugslandskab, som egnet område til store husdyrbrug og som særligt værdifuldt landbrugsområde. Det betyder, at kommunalbestyrelsen har vurderet, at lige netop dette område er et egnet område for store husdyrbrug.

Varde Kommune vurderer, at husdyrbruget med nybyggerierne fremstår som en samlet helhed.

Figur 8. Husdyrbruget, Dejrupvej 70, beliggende i et område egnet til placering af store husdyrbrug (markeret med lilla skravering) jævnfør kommuneplan 2025. Figuren strækker sig ca. 2 km fra husdyrbrugets centrum.

Terrænet omkring ejendommen er relativt fladt, men har dog en hældning i sydøstlig retning i forhold til ejendommen. Det medfører, at ejendommen orienterer sig den retning. Omkring ejendommen ligger store åbne marker med få læhegn. Herved øges ejendommens visuelle eksponering i det omkringliggende landskab.

I forhold til at tilpasse bygningerne til landskabets karakter jævnfør Kommuneplanen, vurderes det med udvidelsen af ejendommen nødvendigt at bevare proportionalitet i landskabet. Læhegn, træerækker eller -grupper kan her bruges til at afskærme og/eller skabe et grønt volumen, som kan yde rumlig støtte til bygningsanlægget.

Varde Kommune vurderer, at de ansøgte ensilageopbevaringsanlæg og maskinhus ligger imellem eksisterende bygninger og/eller op ad eksisterende byggeri og det nye omfattes derfor af den eksisterende bygningsmasse. Varde Kommune vurderer, at et 3 rækket læhegn mod nord er tilstrækkelig til landskabelig tilpasning. Landskabeligt opretholder Varde Kommune vilkåret i MGK 2024 om et 3-rækket læhegn nord for husdyrbruget. Det er etableret i 2023.

Nybyggerierne mod nord vil gå over eksisterende læhegn, så det betyder, at læhegnet skal forskydes tilsvarende mod nord. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land. Beplantningen skal bevares og vedligeholdes fremadrettet og om nødvendigt genplantes. Beplantningen skal fremstå tæt og skal ukrudtsbekæmpes de første 3 år efter etablering for at sikre optimal fremvækst. Der stilles vilkår om bevarelse og vedligeholdelse af læhegnet. Det ny læhegn skal etableres som erstatning for det eksisterende senest 31. december samme år som det pågældende nybyggeri er etableret. Det vil sige, at læhegnet kan etableres ad én gang eller i etaper.

Varde Kommune vurderer af hensyn til husdyrbrugets tilpasning, at der skal være et 3 rækket læhegn vest for gylletank (bygning 18). Det er etableret i 2023. Denne beplantning skal bestå af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land. Beplantningen skal bevares og vedligeholdes fremadrettet og om nødvendigt genplantes. Beplantningen skal fremstå tæt.

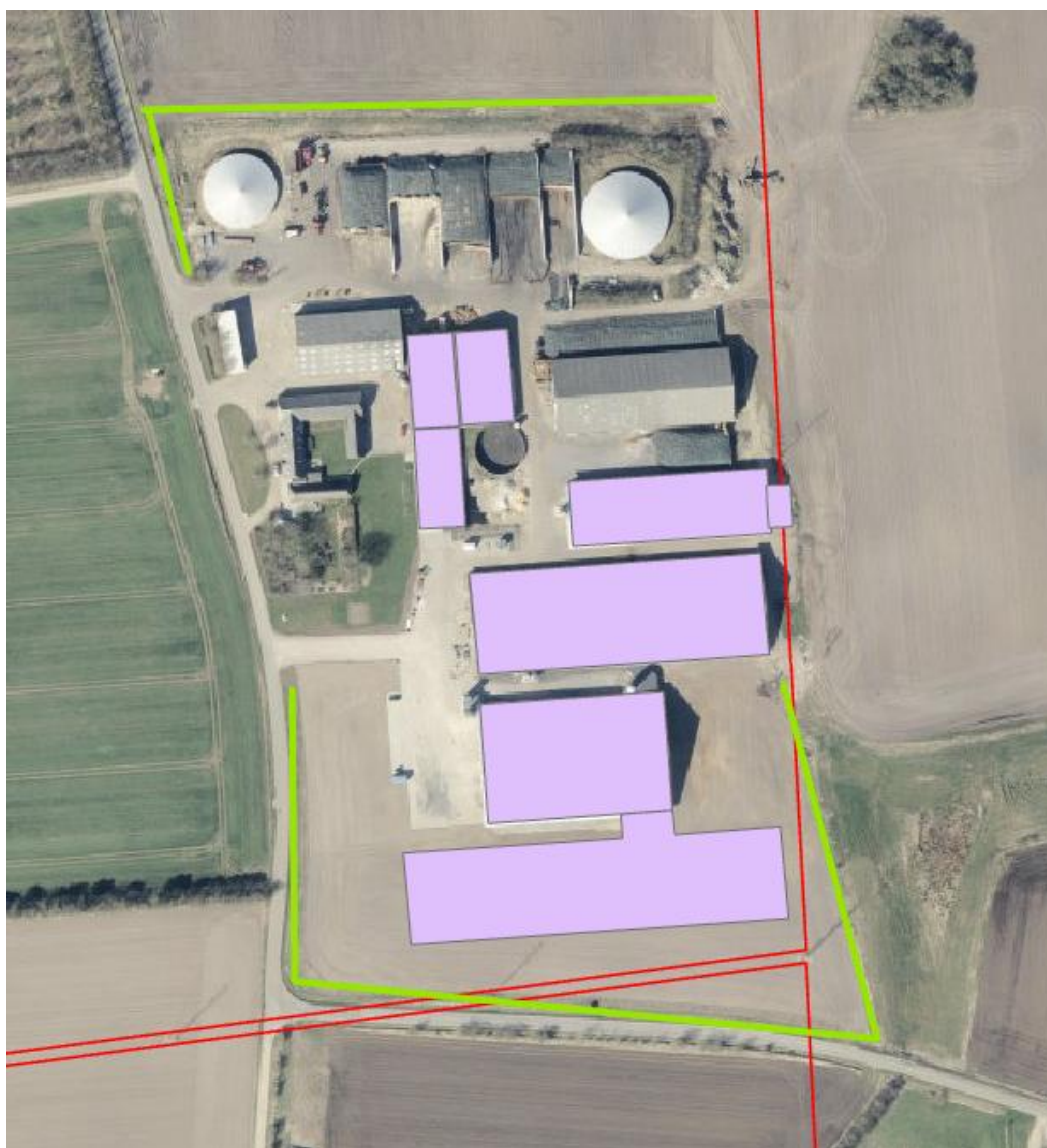
Varde Kommune stiller af hensyn til tilpasning af nyt maskinhus krav til at ovennævnte læhegn forlænges mod nord svarende til maskinhusets længde. Denne beplantning skal bestå af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land. Beplantningen skal bevares og vedligeholdes

fremadrettet og om nødvendigt genplantes. Beplantningen skal fremstå tæt og ukrudtsbekæmpes de første 3 år efter etablering for at sikre optimal fremvækst.

Ved opførelse af den ny stald (bygning 24) vurderer Varde Kommune at en sådan bygning vil medføre øget eksponering af ejendommen i sydøstlig retning. Varde Kommune opretholder vilkåret i MGK 2024 om et 3 rækket læhegn vest og syd for husdyrbruget. Denne beplantning er etableret i 2024. Under elledningerne må beplantningens maksimale højde være på 3 meter. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land. Beplantningen skal bevares og vedligeholdes fremadrettet og om nødvendigt genplantes. Beplantningen skal fremstå tæt.

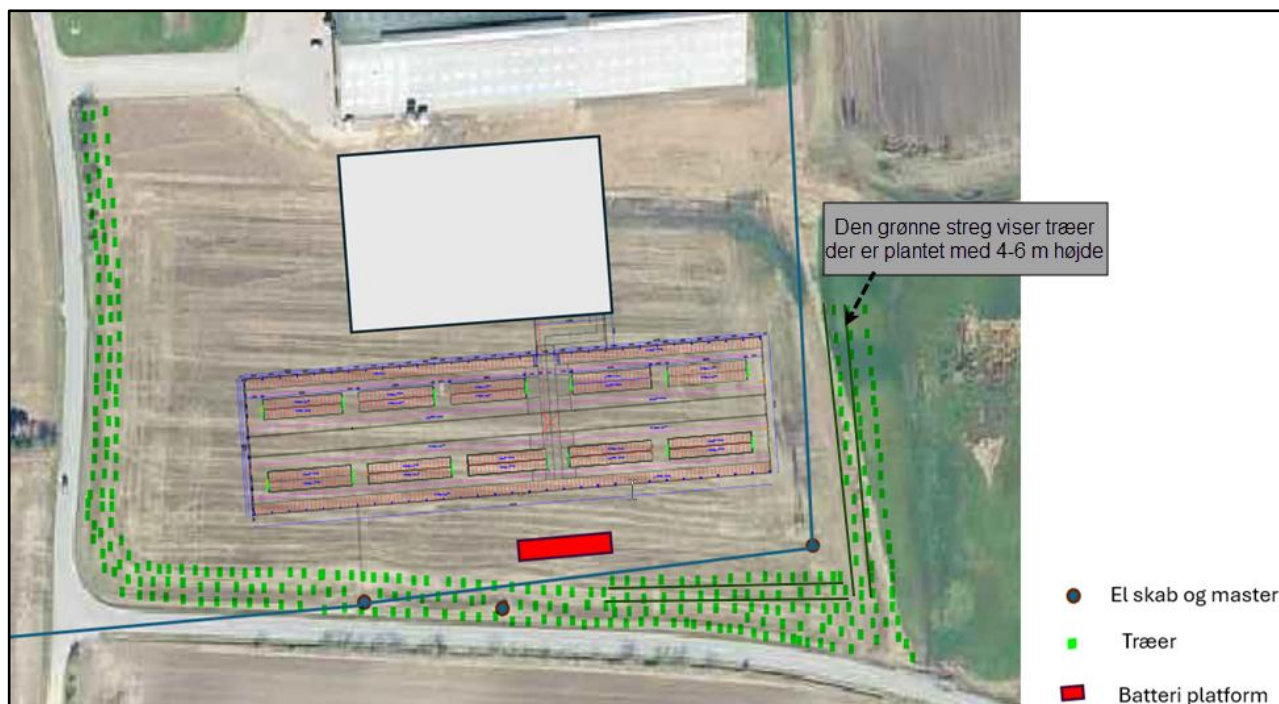
I forhold til at tilpasse ejendommen mod øst, stiller Varde Kommune vilkår om beplantning på den østlige side af byggeriet i en udstrækning jævnfør figur 9. Beplantningen skal som minimum være et 3 rækket læhegn bestående af hjemmehørende arter, der egner sig til etablering i det åbne land. Beplantningen skal bevares og vedligeholdes fremadrettet og om nødvendigt genplantes. Beplantningen skal fremstå tæt.

Beplantningen mod øst skal etableres senest 31. december samme år som den ny stald er etableret.

Figur 9. Vilkår til beplantning. Røde linjer markerer elledninger.

Ansøger oplyser supplerende: Herudover etableres der beplantning bestående af 4-6 m høje træer, sydøst for den nye stald. Denne beplantning er aftalt mellem ansøger og nabo Dejrupvej 73, efter tidligere aftale om jordvolde i samme område ikke kunne godkendes af Varde Kommune. Beplantningen er påbegyndt med 4-6 m høje træer den 26. og 27. januar 2026.

Figur 9.a. Beplantning syd øst for stalden. Figur udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune ser det som et positivt tiltag i lyset af nabobemærkninger, at ansøger på eget initiativ ønsker at supplere det 3-rækket læhegn med yderligere beplantning i det sydøstlige hjørne i en udstrækning svarende til det illustreret af ansøger figur 9.a. ovenfor.

Under elledningerne stiller Energiselskabet N1 krav til at beplantningen maks. har en højde på 3 meter, hvilket Varde Kommune stiller som et vilkår. I figur 10 ses, hvor det er aktuelt.

Figur 10. Under elledningernes forløb må beplantningen have en maksimal højde på 3 meter. Figur udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune vurderer samlet at

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften

- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2025 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Værdiforringelse af ejendomme

Varde Kommune har i forhøringen modtaget bemærkninger med bekymringer omkring værdiforringelse af ejendomme i nærheden grundet udvidelsen

Varde Kommune har i forbindelse med en afgørelse om miljøgodkendelse ikke hjemmel til at inddrage hensynet til en eventuel værdiforringelse af naboejendomme. Og hertil tilføjes som det også fremgår flere steder, at husdyrbruget og området omkring ligger i et område udpeget som egnet til store husdyrbrug jævnfør Kommuneplan 2025.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift og biaktiviteter

Ansøger oplyser: Ansøger ejer og driver også husdyrproduktion på Gammeltoftvej 30, 6854 Henne ca. 4,5 km fra husdyrbruget i luftlinje og Houstrupvej 50, 6830 Nørre Nebel ca. 5 km fra husdyrbruget i luftlinje.

Da afstanden er betydeligt over de 100 meter, der er fastsat i bekendtgørelsen som afstanden for samdrift mellem husdyrbrug, så er der ikke samdrift mellem de to ejendomme. Herudover er den beregnede ukorrigerede lugtgeneafstand til beboelsesbygninger ca. 474 meter, hvilket betyder at afstanden mellem de to husdyrbrug er væsentlig længere end halvdelen af den ukorrigerede afstand, hvorved der ikke er samdrift mellem de to ejendomme.

Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

På baggrund af afstanden kan Varde Kommune tilslutte sig ovenstående og vurderer, at Dejrupvej 70 skal godkendes for sig.

7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af situationsplanen figur 12.

Nyetableringer er oplistet nedenfor og yderligere beskrivelse af nye og eksisterende anlæg fremgår efterfølgende.

- En ny stald (bygning 24)
- En ny møddingsplads på 370 m² (bygning 26)
- En ny ensilageplansilo på 2.400 m² (bygning 9.3)
- Udvidelse af 3 eksisterende plansiloer på henholdsvis
 - o Nord: 2.950 m² (bygning 19.1)
 - o Øst: 980 m² (bygning 9.1)
 - o Sydøst: 350 m² (bygning 21.1)
- En ny opsamlingsbeholder på 2.000 m³ til restvand fra plansiloer (bygning 28) eller et pilerensningsanlæg på ca. 8.400 m² (bygning 28.1)
- 2 nye asfaltpladser på henholdsvis 2.500 m² (bygning 20) og 750 m² (bygning 9.2)
- Et nyt maskinhus på 640 m² (bygning 20.1)
- Et nyt tørreri (bygning 25)
- Et nyt solcelleanlæg på taget af den ny stald (bygning 24) og batteri og elskab (bygning 24.1)

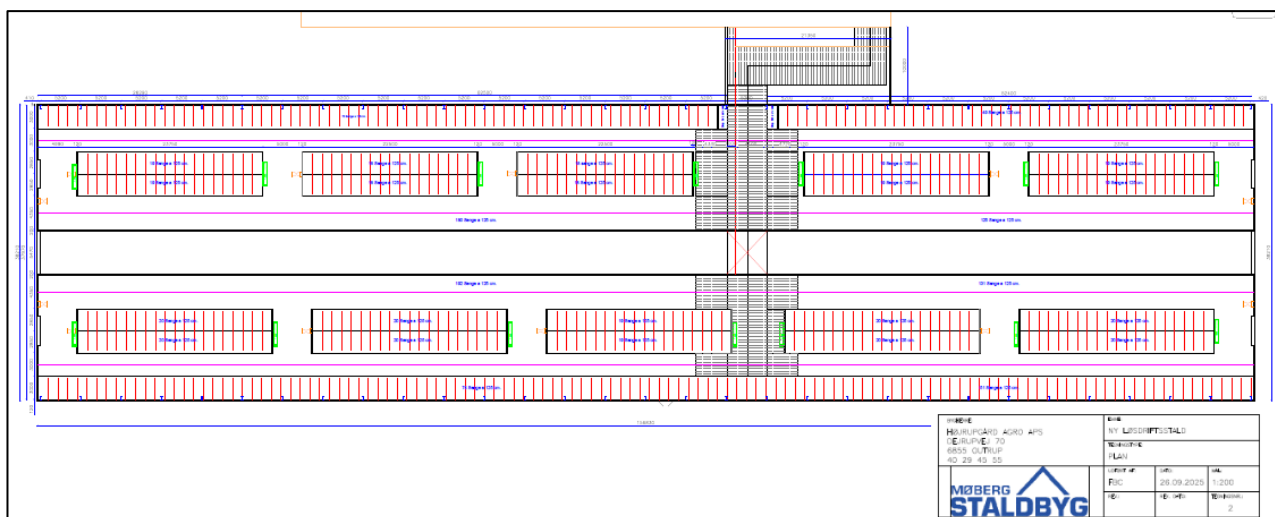
Varde Kommune har modtaget bemærkninger omkring ansøgningsmaterialets planskitser og dyrehold i forhøringen

Der udtrykkes undren over manglende oplysning omkring antal dyr før og efter udvidelsen og at planskitser på den ny stald (bygning 24) er utydelig og ikke synliggør udvidelsen i antal dyr.

Ansøger og Varde Kommune uddyber ansøgningsmaterialet indsatte bygningstegninger/planskitser nedenfor.

Varde Kommune er fuldt oplyst med hensyn til at vurdere nybyggerierne og produktionsarealer.

Den ny stald (bygning 24) er i ansøgningsmaterialet vist som i nedenstående figur.

Figur 11. Planskitse af den ny stald (bygning 24). Figur fra byggeansøgning.

Ansøger og byggefirma bekræfter supplerende, at staldens lysningsareal bliver maks. 5%.

De røde streger markerer sengebåse, i alt 628 senge og dermed opstaldning af maks. 628 kreaturer i stalden. De tykkere sorte streger langsgående i midten af stalden markerer foderbordet og det resterende er gulvareal, fast drænet gulv med skraber og ajlefløb. De grønne markeringer er vandkar.

Ansøger oplyser supplerende omkring dyreholdet: *I miljøansøgningen er husdyrproduktionen ikke oplyst, da der meddeles miljøgodkendelse til produktionsarealet og ikke antallet af dyr. Husdyrproduktionen er nu og fremover:*

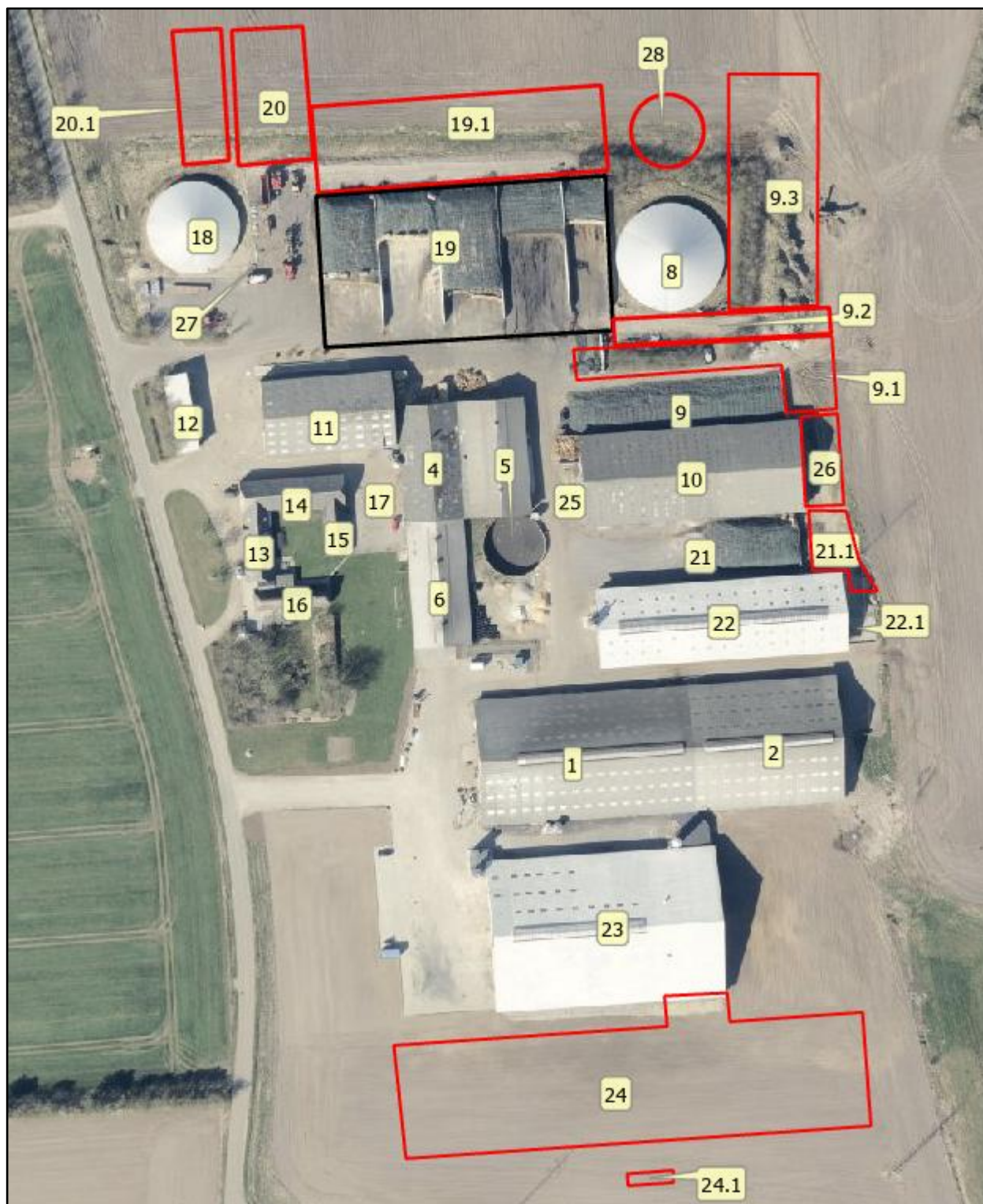
Husdyrproduktionen på ejendommen er i dag ca. 800 køer og ca. 400 opdræt fra 0 mdr. til ca. 2 år.

Husdyrproduktionen på ejendommen vil fremover være ca. 1.350 køer og ca. 450 opdræt fra 0 mdr. til ca. 2 år

Der er ingen handyr på ejendommen udover få småkalve i kort tid.

Herudover har ansøger en mindre husdyrproduktion på Gammeltoftvej 30 og på Houstrupvej 50.

Varde Kommune kan tilslutte sig ansøgers supplerende oplyser. Lovgivningen blev i 2017 lavet om fra miljøgodkendelse af antal dyr til miljøgodkendelse af produktionsarealer i m². Aktuelt dyrehold fremgår af CHR registeret. Ansøger søger om godkendelse af kvier og køer på samme produktionsareal (flexgrupper), hvilket giver en fleksibilitet i opstaldning af dyretyper på de godkendte produktionsarealer.

Figur 12. Situationsplan.

Bygning 1 og 2 (i ansøgningen kaldt Stald 1, kostald og kalve)

Eksisterende stald. Stalden er med 3.527 m² sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og 150 m² dybstrøelse (en præcisering af tidligere m²) til kalve/sygebokse, alle kvæg, hvor tidligere malkecenter var. De to siloer i tilknytning til anvendes til vanddepot.

Bygning 3 ikke længere eksisterende

Bygning 4 (i ansøgningen kaldt Stald 4a, opdræt nordvest)

Eksisterende stald med to sektioner med dybstrøelse på henholdsvis 100 m² og 438 m², i alt 538 m² dybstrøelse, alle kvæg.

Bygning 5 (i ansøgningen kaldt Stald 5, opdræt nordøst)

Eksisterende stald med 405 m² dybstrøelse, alle kvæg.

Bygning 6 (i ansøgningen kaldt Stald 4, opdræt syd)

Eksisterende stald med 419 m² sengestald med spalter (bagskyl/ringkanal), alle kvæg.

Bygning 7

Eksisterende gyllebeholder på ca. 1.400 m³ fra 1986 og 329 m².

Bygning 8

Eksisterende gyllebeholder på ca. 4.000 m³ fra 2011 med teltoverdækning og 969 m².

Bygning 9

Eksisterende ensilageplads på ca. 1.400 m² med riste i hvert hjørne og afløb til lagertank og til udsprinkling.

Bygning 9.1

Nyt: Forlængelse af eksisterende ensilageplads (bygning 9) med ca. 17 meter og udvidelse i bredden mod nord i fuld længde, det vil sige ca. 10 x 85 meter. I alt ca. 980 m². Overfladevand ledes med restvandet fra plansiloerne til udsprinkling eller pilerensningsanlæg.

Bygning 9.2

Ny asfaltplads på ca. 10 x 75 meter. Overfladevand ledes med restvandet fra plansiloerne til udsprinkling eller pilerensningsanlæg.

Bygning 9.3

Ny ensilageplansilo på ca. 30 x 80 meter. I alt ca. 2.400 m². Overfladevand ledes med restvandet fra plansiloerne til udsprinkling eller pilerensningsanlæg.

Bygning 10

Eksisterende foderlade og råvarelager. I MGK 2024 blev bygningen godkendt til stald. Det er aldrig udført. Bygningen skal vedblive at være en foderlade og et råvarelager.

Bygning 11

Eksisterende maskinhus.

Bygning 12

Eksisterende halvtag til opbevaring.

Bygning 13 + 14 + 15

Ude af drift.

Bygning 16

Stuehus.

Bygning 17

Befæstet areal på 700 m² mellem driftsbygningerne, som bl.a. anvendes til vaskeplads. Overfladevand ledes til gylletank.

Bygning 18

Gylletank på 3.000 m³ fra 2016 med teltoverdækning og 715 m².

Bygning 19

Eksisterende ensilageplansiloanlæg på ca. 5.200 m². Siloen har afløb til opsamlingsbeholder til udsprinkling. Plansiloanlægget er etableret med faste sider i længderetningen (ikke mod nord og mod vest), hvilket ændres ved udvidelsen (bygning 19.1). Plansiloen har fald mod syd, hvor afløb er placeret.

Bygning 19.1

Nyt: Forlængelse af eksisterende ensilageopbevaringsanlæg (bygning 19) med 30 meter mod nord og i fuld bredde svarende til ca. 99,4 meter. I alt ca. 2.950 m². Plansiloerne er indrettet med silovægge mellem silo som eksisterende plansilo og der etableres silovæg mod nord, hvorved afløb fortsat er samlet i den sydlige del af plansiloen.

Bygning 20

Ny asfaltplads på 25 x 100 meter, som skal fungere som vendeplads mellem eksisterende gyllebeholder (bygning 18) og ensilageplansilo med forbindelse til maskinhuset. Overfladevand fra vendepladsen ledes med restvandet fra plansiloerne til udsprinkling eller pilerensningsanlæg.

Bygning 20.1

Nyt maskinhus på ca. 16 x 40 meter, ca. 640 m² til brug for ejendommens maskinpark. Maskinhuset får en benhøjde på ca. 5,0 meter, hvorved huset bliver 8,0 meter højt. Det etableres med grå stålplader på gavle og facader og gråt eternittag. Bund i stabilt grus.

Bygning 21

Eksisterende ensilageplads på ca. 1.700 m² med afløb til opsamlingsbeholder og udsprinkling. Ensilagepladsen er ikke etableret med faste sider.

Bygning 21.1

Nyt: Forlængelse af eksisterende ensilageplads (bygning 21) med ca. 14 x 20,7 meter og rundt om hjørnet mod den ny møddingsplads, ca. 7 x 9 meter. I alt ca. 350 m². Ensilagepladsen er ikke etableret med faste sider.

Bygning 22 (I ansøgningen kaldt Stald 2, kalve og kvier)

Eksisterende stald fortsætter uændret med køer og kvier i sengestald med fast drænet gulv i gangarealerne, kvier og kalve i dybstrøelse og kalve i kalvevogne med dybstrøelse.

Der er 790 m² produktionsareal med dybstrøelse, alle kvæg, heraf 77 m² **nyt** og 575 m² produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajle afløb, alle kvæg.

I MGK 2024 var der godkendt 713 m² dybstrøelse og 660 m² fast drænet gulv med skraber og ajle afløb, hvilket i dette tillæg er præciseret.

Bygning 22.1 (I ansøgningen kaldt udeareal)

Eksisterende udeareal øst for gavlenden af bygning 22 på 175 m² fast drænet gulv med skraber og ajle afløb. Arealet har en opkant på ca. 20 cm og gulvet skrubes i henhold til lovgivning.

Bygning 23 (I ansøgningen kaldt velfærdsstald og malkecenter)

Eksisterende stald, 49,4 x 76 meter, fortsætter uændret med sengestald med fast drænet gulv og dybstrøelse og med spaltegulv omkring malkningsfaciliteter, hvor sidstnævnte ikke indgår som produktionsareal, idet der rengøres efter hver malkning.

Der er 760 m² med fast drænet gulv med skraber og ajle afløb, alle kvæg.

Der er 1.200 m² dybstrøelse, alle kvæg, heraf **212 m² nyt** i forhold til MGK 2024.

Malkecenter er indrettet med malkebotter (batchmilking). Der er en drivgang, som forbinder malkecentret med bygning 1 og 2. Ved drivgangen er en silo til kraftfoder som tildeles kørerne ved malkning.

I bygningen er et klovbeskæringsområde, som vaskes efter brug og derudover er der et teknikrum og et kontor i bygningen.

Der er to silotanke til mælk ved den vestlige gavl i den nordlige ende.

Bygning 24

Ny stald på ca. 38,2 x 156,9 meter med en drivgang til malkecentret (bygning 23) på ca. 10 x 21,4 meter. I alt ca. 6.210 m².

Der er 4.300 m² fast drænet gulv med skraber og ajle afløb. Indrettet med 628 sengebåse.

Den ny stald etableres lig velfærdsstalden i røde mursten og grå stålplader i den vestlige gavl og grå stålplader i den østlige gavl. Facaderne etableres med røde mursten i ca. 1,2 meters højde efterfulgt af et gardin for naturlig ventilation. Taget bliver gråt eternit.

Stalden får en benhøjde på ca. 4,0 meter og en taghældning på 20 grader, hvorved højden på staldene bliver ca. 11,5 meter inklusiv udluftningskip på ca. 0,5 meter.

På den sydlige tagflade opsættes solceller for produktion af egen energi med et lavt CO₂ aftryk. Godkendes i en landzone.

Tagvand fra stalden ledes til regnvandsbassinnet mod øst, som er godkendt i forbindelse med tidligere byggeri og udvidet i forbindelse med ansøgning om ny staldbygning og vist på figur 21.

Bygning 24.1

For optimal udnyttelse af solcelleanlægget etableres der et område til opsætning af batterier og elskab syd for den ny stald (bygning nr. 24). Batterier og elskab placeres på en betonplade på 4,5 x 15 meter og de opsatte elementer får en maksimal højde på 2,5 meter. Godkendes i en landzone.

Bygning 25

Nyt tørreri til egen avl af korn på ca. 4 x 11 meter og en højde på 9,0 meter.

Bygning 26

Ny møddingsplads på 373 m² (12 x 31 meter) med en gødningsandel på 370 m². Møddingspladsen etableres med minimum 1 meter høje mure og med afløb til gyllesystemet. Den godkendte møddingsplads i MGK 2024 tages ud af drift.

Bygning 27

Eksisterende opsamlingsbeholder til restvand på 21 m³.

Bygning 28

Ny restvandsbeholder på ca. 2.000 m³. Ca. 25 meter i diameter. Beholderen får en betonelementhøjde på 4,0 meter, hvoraf 2,0-2,5 meter vil være over terræn.

Restvandet udsprinkles på de dyrkede arealer nord for plansiloerne efter gældende regler. I perioder, hvor der ikke kan ske udsprinkling af restvand, sker der overløb til gyllesystemet, hvilket vurderes at være i meget begrænset omfang pga. den store opsamlingsbeholder.

Bygning 28.1

Nyt pilerensningsanlæg på 8.400 m² som alternativt til en ny restvandsbeholder (bygning 28). Cirkamål: 60 x 140 meter. Størrelsen bliver ca. 50% af plansiloarealernes areal. Beliggenheden er planlagt nord øst for husdyrbruget. Varde kommune stiller vilkår om indhentning af separat tilladelse til pilerensningsanlæg før etablering.

Drivgange og arealer omkring malkningsfaciliteter

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal sådanne arealer rengøres effektivt senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har dagligt adgang til arealet eller senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har lejlighedsvis, men ikke daglig adgang til arealet. Rengøringskravet skal ses i lyset af forudsætningen om, at der kun i meget begrænset omfang vil være ammoniakemission fra disse arealer, fordi de kun anvendes kortvarigt, og fordi der ikke er gødningsoverflade – fordi arealerne rengøres. At rengøringen skal være effektiv, betyder derfor, at på gangarealer eller opsamlingsarealer, fjernes så vidt muligt alle gødningsrester, f.eks. med en højtryksrenser eller lignende.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

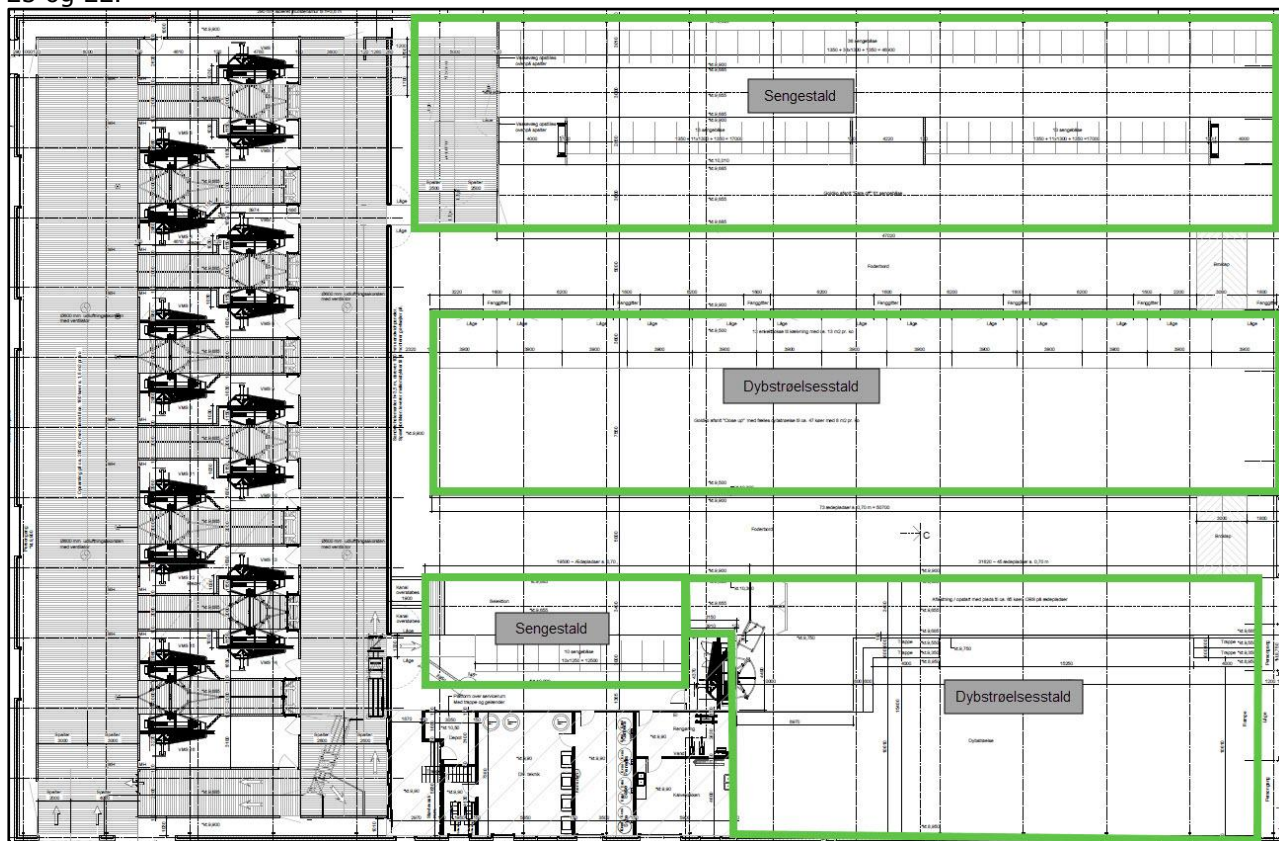
7.6 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse og opbevaringslagres størrelse i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift.

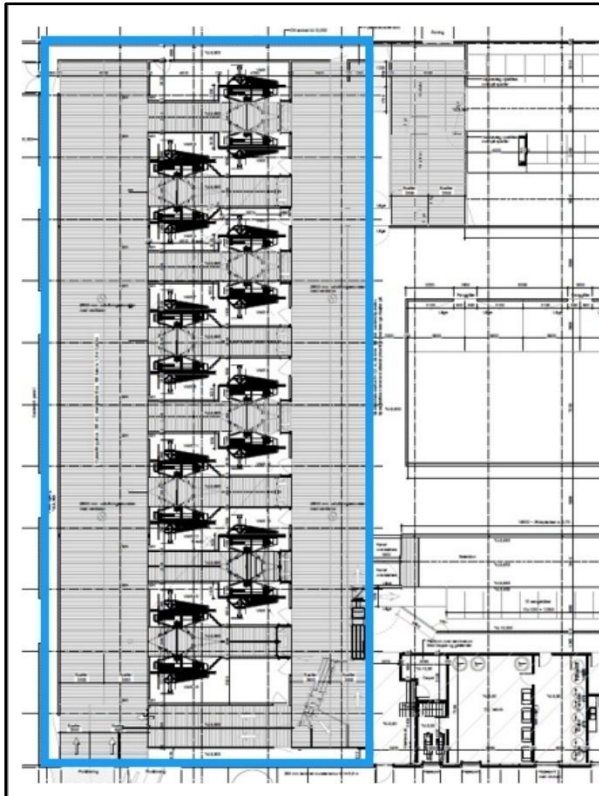
Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyretype / ansøgt drift	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
24	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Køer, kvier og stude	-	-	4.300
23	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Alle kvæg	-	760	760
23	Dybstrøelse	Alle kvæg	-	988	988
23	Dybstrøelse	Alle kvæg	-	212	212
1+2	Sengestald med spalter	Alle kvæg	3.476	3.527	3.527
1+2	Dybstrøelse	Alle kvæg	222	534	150
22	Dybstrøelse	Alle kvæg	-	713	713
22	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Alle kvæg	-	575	575
22	Dybstrøelse nyt	Alle kvæg	-	-	77
22.1	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Alle kvæg	-	175	175
4	Dybstrøelse	Alle kvæg	438	538	538
5	Dybstrøelse	Alle kvæg	405	405	405
6	Sengestald med spalter	Alle kvæg	420	419	419
6	Dybstrøelse	Køer, kvier og stude	63	-	-
5	Gyllebeholder	-	329	329	329
8	Gyllebeholder	-	969	969	969
18	Gyllebeholder	-	715	715	715
26	Møddingsplads	-	100	100	370

Tabel 1. Produktionsarealer og opbevaringslagres størrelse.

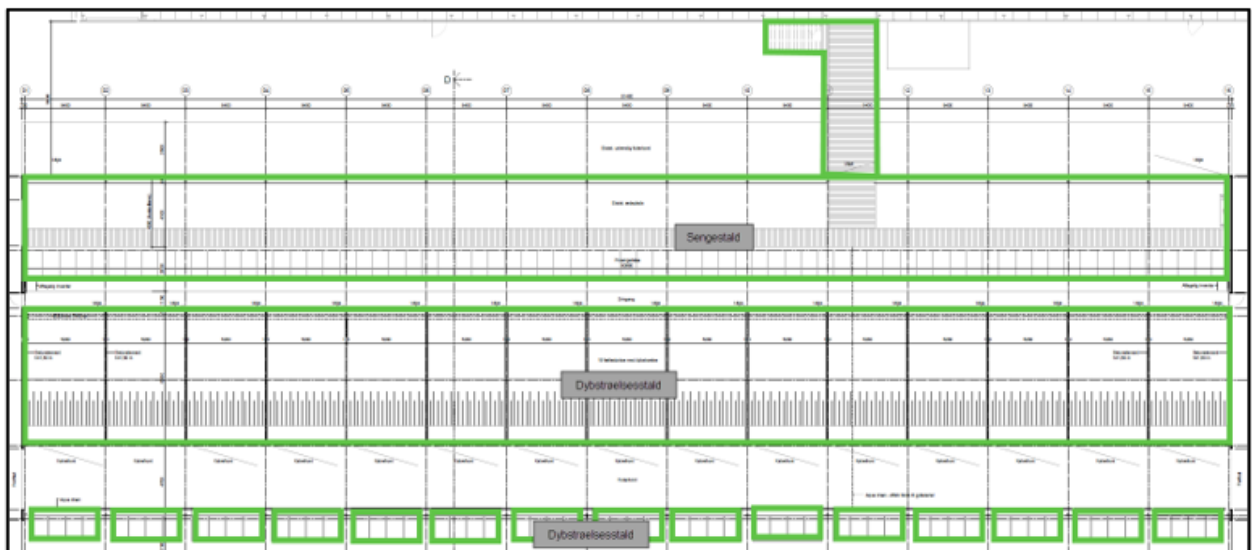
Ansøger har suppleret med nedenstående figur for angivelse af placering af produktionsarealer i bygning 23 og 22.

Figur 13. Placering af produktionsarealer i bygning 23. Figurens venstre side er øst.

Figur 14. Blå markering viser malkecenteret i bygning 23, som ikke er produktionsareal, idet det rengøres efter brug.

Figur 15. Placering af produktionsarealer i bygning 22. Sengestalden er med gulvsystemet fast drænet gulv med skraber og ajleafløb. Figurens venstre side er øst. Figur udarbejdet af ansøger.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden blev godkendt i en § 12 miljøgodkendelse fra den 11. marts 2016.

Produktionsarealets størrelse i nudriften er godkendt i en § 16a fra den 9. oktober 2023 og et tillæg nr. 1 fra den 14. februar 2024.

Varde Kommune vurderer, at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.7 Forbrug af vand og energi samt klima

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, når det gælder vand, energi og klima i forhold til det, som står beskrevet i MGK 2024.

Varde Kommune vurderer, at vand, energi og klima er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Affald

Ansøger oplyser, at dette tillæg til miljøgodkendelse ikke medfører væsentlige ændringer, når det gælder affald i forhold til det, som står beskrevet i MGK 2023. Der vil dog fremover være en større mængde affald af siloplast, da plansilo/foderarealet udvides.

Ansøger supplerer: *Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.*

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune.

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- *Dagrenovation*
- *Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plasticsække, paller etc.)*
- *Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)*
- *Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)*
- *Døde dyr*
- *Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)*
- *Deponeringseget affald*

Dagrenovation afhentes af den kommunale ordning hver anden uge.

Pap og papir samt industricontainer tømmes hver anden uge af Marius Pedersen.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.lign) forefindes ikke i daglig drift på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i værksted. Brugte batterier tages ofte retur af jernhandler. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr afhentes af DAKA. De døde dyr opbevares overdækket og hævet fra jorden. De døde dyr er ikke synlige for omgivelserne.

I forbindelse med ændringen i dyreholdet forventes affaldsmængden at være generelt uændret, men med en større mængde siloplast.

Konsekvensvurdering

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår til produktionens håndtering og opbevaring af affald. Vilkåret vil blive kontrolleret ved tilsynsbesøg på ejendommen, hvor der vil være løbende dialog omkring forbedringer og nye tiltag på området.

Det er ansøgers vurdering at ovenstående er tilstrækkeligt for at sikre en vedholdende fokus på affaldsproduktionen og dennes håndtering.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse og med de stillede vilkår, at fast affald opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.9 Reststoffer (olie, kemikalier, pesticider, medicin)

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, når det gælder reststoffer i forhold til det, som står beskrevet i MGK 2024.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse og med de stillede vilkår, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Ansøger oplyser: På ejendommen produceres der fremover gylle fra ca. 1.260 køer og ca. 185 kvier. Øvrige dyr er opstaldet på dybstrøelse. Herudover er der overfladevand fra møddingsplads og vand fra området ved kalvevognene, der står opstillet i den nordlige facade af kalve og kviestalden (bygning 22) samt vand fra vaskeplads m.v. Samlet bliver det ca. 47.000 m³ gylle.

På ejendommen er der samlet opbevaring til 40.119 m³ gylle. Ved 9 mdr. opbevaringskapacitet skal der opbevares en mængde på 35.250 m³, og her er der ikke taget højde for overdækning af flere gyllebeholdere, hvilket giver ca. 10% mindre regnvand i hver af disse gyllebeholdere, hvorved der på ejendommen er en bufferkapacitet i år, hvor udbringningen om foråret kan forsinkes pga. vejrlig.

Ansøger har udarbejdet en oversigt over gyllebeholdere.

Adresse	Volumen	Bemærkninger
Dejrupvej 70	3000	
Dejrupvej 70	4000	
Dejrupvej 70	1400	
Dejrupvej 126	2000	
Dejrupvej 150	600	
Klintingvej 111	1200	
Klintingvej 111	1500	
Klintingvej 218	764	Lejet
Hennebjergvej 17	705	
Vesterkærvej (matr. 7d)	1200	

Skyhedevej 73	1500	
Gammelgårdevej 50	950	
Tarpvej 141	1500	Udlejet
Tarpvej 141	1500	
Houstrupvej 50	1500	
Houstrupvej 50	1500	
Gammeltoftvej 30	800	Lejet
Lundtangvej 280	2000	Lejet
Lundtangvej 280	3000	Lejet
Bækhusevej 30	2100	Lejet
Nyminddegabvej 180	1000	Lejet
Debelvej 117	5200	
Sønderbyvej 8	1200	
I alt	40119	

Tabel 2. Oversigt over opbevaringskapacitet. Tabel udarbejdet af ansøger.

Som en del af ansøgningen ønskes der etableret en ny møddingsplads på 373 m² og med en opbevaring på 370 m².

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til indretning, mure, randzoner, hældninger, afløb, styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes. I landbrugets byggeblad nr. 103.06-05 er der beskrevet hvordan bund i møddingspladser kan udføres på en måde, så det sikres at kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen efterleves.

Da ansøger ikke i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse har redegjort for de nærmere detaljer vedrørende den ny møddingsplads, stiller Varde Kommune vilkår om, at der senest 2 uger før møddingspladsen etableres, skal indsendes følgende til Varde Kommune:

- Dokumentation for at møddingspladsens bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
- Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
- Målfaste tegninger af møddingspladsen med afløb og rørføring fra møddingsplads til opbevaringsanlæg.

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke med dybstrøelse/kompost placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser. Varde Kommune vurderer, at opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet.

7.11 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser: Der sker en stigning i dyreholdet, hvilket medfører et større forbrug af foder, herunder grovfoder, hvorfor ensilageopbevaringsanlægget udvidet. Det samlede plansiloareal bliver ca. 15.500 m².

Plansiloanlægget udvides ved forlængelse af eksisterende ensilageplansiloer (bygning 19.1), ny ensilageanlæg (bygning 9.3), udvidelse af eksisterende ensilageplads (bygning 9.1) og udvidelse af eksisterende ensilageplads (bygning 21.1).

Indkøbte fodermidler opbevares i foderlade og i fodersiloer.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til indretning, mure, randzoner, hældninger, afløb, styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes. For at leve op til kravene i den nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse, skal der etableres en mindst to meter bred randbelægning i begge ender, hvis den nye plansilo etableres uden gavl. Randbelægningen skal alle steder have minimum tre procent fald mod afløb.

Etableres ensilageanlæggene som åbne pladser uden sidemur, skal der som minimum etableres afløb i pladsens 4 hjørner. Desuden skal der etableres en mindst to meter bred randbelægning hele vejen rundt om pladsen, som alle steder har minimum tre procent fald mod afløb.

Da ansøger ikke i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse har redegjort for de nærmere detaljer vedrørende de nye ensilageanlæg, stiller Varde Kommune vilkår om, at der senest 2 uger før ensilageanlæggene etableres, skal indsendes følgende til Varde Kommune:

- Dokumentation for at ensilageopbevaringsanlæggets bund og eventuelle sider opføres i henhold til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed
- Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
- Målfaste tegninger af ensilageopbevaringsanlægget med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til opsamlingsbeholder

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke med ensilage placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.12 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ansøger oplyser: *Ejendommen er beliggende frit og overholder de lugtgeneafstande, der er fastsat i husdyrloven. Herudover er anvendelsen af lugtberegningerne i www.husdyrgodkendelse.dk ved flere afgørelser i Miljø- og fødevareklagenævnet fastsat som de lugtgeneberegninger, der skal anvendes i miljøgodkendelse af husdyrbrug.*

I lugtberegningerne er der ikke indregnet kumulation med andre husdyrbrug indenfor 100 meter af nærmeste enkelt bolig i landzone eller indenfor 300 meter af samlet bebyggelse og byzone.

Af nedenstående tabel fremgår det, at lugtgeneafstandene til nærmeste enkelt boliger uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt og det vurderes, at omkringboende ikke vil blive væsentlig generet af lugtgener fra ejendommen. Dermed er der ikke væsentlige ændringer i forhold til gældende miljøgodkendelser.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Dejrupvej 91	0	NY	475,7	412,4	482,6	Ja
 Gammelgårdvej 40	0	NY	475,7	475,7	759,2	Ja
 Skyhedevej 81	0	NY	475,7	380,6	881,4	Ja
 Lokalplan boligformål	0	NY	971,4	971,4	2743,3	Ja
 Lokalplanområde NYT	0	NY	971,4	874,3	1812,4	Ja
 Stausø	0	NY	971,4	971,4	2614	Ja
 Outrup By, Outrup	0	NY	1289,9	1256,9	2145,9	Ja
 Skyhede By, Outrup	0	NY	1289,9	1225,4	1858	Ja

Tabel 3. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil den ukorrigeret geneafstand i forhold til byzone være 1.289,9 meter, samlet bebyggelse 971,4 meter og enkeltbolig 475,7 meter. Genekriterierne er overholdt, idet geneafstandene er større end den vægtede gennemsnitsafstand til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig, se tabel 3. Det betyder, at lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt.

Varde Kommune har modtaget bemærkninger omkring lugt i forhøringen.

Der er flere bemærkninger omkring, at der opleves lugtgener, kolugt, og at det er blevet forstærket siden sidste udvidelse, og det giver bekymring omkring yderligere forstærkede lugtgener ved denne ansøgte udvidelse af husdyrbruget. Der er ønske om at få oplyst, hvordan luftberegningerne er udført og der ønskes en redegørelse for, at der på anlægget gøres alle tiltag for minimering af lugt og at der skal stilles krav til, at alle tiltag for nedbringelse af lugt indtænkes. Der er også bemærkninger omkring lugtgener i forbindelse med markarbejde. (Varde Kommune antager at sidstnævnte omfatter gylleudbringning)

Ansøgers bemærkninger efter forhøringen: *I lovgivningen for miljøgodkendelse af husdyrbrug er der fastsat specifikke krav til hvordan lugtgeneafstandene skal beregnes. Der kan læses mere herom i "Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug" via dette link: <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2024/1089>, hvor særligt § 32 og bilag 3, afsnit B, er informative.*

Miljø- og fødevareklagenævnet har i flere afgørelser afgjort, at beregningerne af lugtgeneafstandene, som fastsat i lovgivningen, skal følges i miljøgodkendelser.

Konkret beregnes lugtemissionen for hvert stald/staldafsnit ud fra produktionsarealets størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Det betyder, at der for det enkelte stalde/staldafsnit bliver beregnet det samlede antal lugtenheder.

Beregningerne skal udføres i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. Det kan oplyses, at der for de staldsystemer der er på ejendommen, er en lugtemission på 13 lugtenheder (OUe) pr. m² produktionsareal, i henhold til Bilag 3, afsnit B, tabel 6.

På Dejrupvej 70 er der følgende lugtenheder fra staldene, hvilket fremgår af beregningerne i ansøgningsskemaet i www.husdyrgodkendelse.dk. Altså er nedenstående et skærmprent af beregningerne fra ansøgningsskemaet. Bemærk at skærmprentet er opdelt i to, da det af hensyn til læsbarheden ikke var muligt at tage som et samlet skærmprent.

Selve ansøgningsskemaet, hvor følgende beregning fremgår, er ifølge oplysninger fra Varde Kommune vedhæftet brevet, der blev udsendt i eboks forbindelse med forhøringen.

6.4 Lugtemission fra produktioner

Ansøgt drift

Staldafsnit

Stald 4, opdræt syd (an, nu og 8 år)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
821254		0	1298,9	5447,0*	0	1298,9	5447,0*	419
Stald 5, opdræt nordøst (an, nu og 8 år)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
821258		0	1255,5	5265,0*	0	1255,5	5265,0*	405
Stald 2, kalve og kvier (an og nu)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
821320		0	238,7	1001,0*	0	238,7	1001,0*	77
821263		0	2210,3	9269,0*	0	2210,3	9269,0*	713
821262		0	1782,5	7475,0*	0	1782,5	7475,0*	575
Stald 4a, opdræt nordvest (an, nu og 8 år)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
821269		0	310,0	1300,0*	0	310,0	1300,0*	100
821266		0	1357,8	5694,0*	0	1357,8	5694,0*	438

Stald 1, kostald og kalve (an, nu og 8 år)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	821272	0	465,0	1950,0*	0	465,0	1950,0*	150
	821271	0	10933,7	45851,0*	0	10933,7	45851,0*	3527
Velfærdsstald og malkecenter (an og nu)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	821873	0	657,2	2756,0*	0	657,2	2756,0*	212
	821281	0	3062,8	12844,0*	0	3062,8	12844,0*	988
	821280	0	2356,0	9880,0*	0	2356,0	9880,0*	760
Udeareal (an og nu)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	821284	0	542,5	2275,0*	0	542,5	2275,0*	175
NY kostald 2026 (an)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	821288	0	13330,0	55900,0	0	13330,0	55900,0	4300
Sum			39800,9	166907*		39800,9	166907*	

Figur 16. Samlet beregning af lugtemission. Beregninger fra ansøgningsskemaet Husdyrgodkendelse.dk.

Fra husdyrbruget er der samlet 166.907 lugtenheder (OUe). Der beregnes også på den tidligere anvendte lugtemission, i ovenstående kaldet LE/s, men da de nye lugtenheder, i ovenstående kaldet OU/s, giver den højeste lugtgenæafstand er denne enhed anvendt i beregningerne. I nedenstående tabel er den beskrevet som "NY".

Der skal beregnes lugtgenæafstande til følgende 3 områder; byzone, samlet bebyggelse (minimum 8 huse indenfor en radius af 200 m, der ikke samtidigt er byzone) og til enkelt bolig i landzone i henhold til § 32 i bekendtgørelsen om godkendelse af husdyrbrug.

§ 32 i bekendtgørelsen om godkendelse af husdyrbrug:

Genekriterier for lugtemission

§ 32. Ved godkendelse eller tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug skal geneniveauerne for lugt, der beregnes efter Miljøstyrelsens lugtmodel i odour units (OU_E) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE), jf. bilag 3, pkt. B, overholdes. Geneniveauerne for lugt må maksimalt være:

- 1) 5 OU_E pr. m³ og 1 LE pr. m³ i områder omfattet af § 6, stk. 1, nr. 1, i husdyrbrugloven.
- 2) 7 OU_E pr. m³ og 3 LE pr. m³ i områder omfattet af § 6, stk. 1, nr. 2, i husdyrbrugloven samt ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse).
- 3) 15 OU_E pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Skyhedevej 71 og Skyhedevej 81 er beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, hvorfor der skal regnes med 15 OU_E pr. m³.

Dejrupvej 73 og Skyhedevej 73 er begge landbrugsejendomme, hvorfor der ikke skal udføres lugtberegninger i henhold til lovgivningen.

Lugtberegningerne for Skyhedevej 71 og Skyhedevej 81, fra www.husdyrgodkendelse.dk :

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Skyhedevej 71	0	NY	474,4	379,5	904,8	Ja
Skyhedevej 81	0	NY	474,4	379,5	881,3	Ja

Figur 17. Lugtberegningerne for Skyhedevej 71 og Skyhedevej 81, fra www.husdyrgodkendelse.dk.

Ovenstående beregninger viser, at der er anvendt lugtenhederne OU_E, da der står "NY" i ovenstående tabel. Herudover viser beregningerne, at den korrigerede lugtgeneafstand er 379,5 meter, hvilket er lavere end den ukorrigerede lugtgeneafstand på 474,4 meter, da der er taget højde for at Skyhedevej 71 og Skyhedevej 81 er beliggende syd for husdyrbruget, hvilket der i henhold til lovgivningen korrigeres for, da vindretningen sjældent er fra nord mod syd.

Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbruget til stuehuset på Skyhedevej 71 er 904,8 meter og til Skyhedevej 81 881,3 meter, hvilket betyder at lugtgeneafstandene er overholdt med en stor margin.

Gyllebeholdere indgår ikke i lugtgenereberegningerne, det gør udelukkende staldene/staldafsnittene. Årsagen er, at gyllebeholdernes placering og overdækning med flydelag eller teltdug er fastsat i lovgivningen; Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/2243>.

Af § 21 fremgår det, at gyllebeholdere etableret efter 2007, der benyttes til svinegylle og biogasgylle skal overdækkes med teltdug, hvis de er beliggende indenfor 300 meter af nabobeboelse. Gyllebeholdere etableret før 2007, skal have tæt flydelag.

Gyllebeholderen på marken nær Skyhedevej 71 og Skyhedevej 73 er etableret før 2007 og har tæt flydelag, hvormed det vurderes at lugtgenerne herfra er minimale. Der kan være lugt fra gyllebeholderen, når den tømmes, hvilket sker i løbet af ca. 5 dage årligt. Gyllebeholderen fyldes ca. 1 gang ugentligt over ca. 1-2 mdr., hvor det vurderes, at der er meget begrænset lugtgener, da gyllen fyldes i under det tætte flydelag.

Gyllebeholderen øst for Skyhedevej 81 er ikke ejet af ansøger Thomas Høj Arnum.

Varde Kommune vurderer, at ansøger fyldestgørende forklarer, hvordan lugt beregnes i forbindelse med ansøgning om en miljøgodkendelse. Varde Kommune vurderer, at ansøgers beregning af lugt og forklaring af geneafstanden konkret til Skyhedevej 71 og 81 synliggør og dokumenter, at lugtafskæringskriteriet også er overholdt her ligesom til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, Dejrupvej 91.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Varde Kommune anerkender at staldanlægget igen rykker tættere på ejendommene mod syd, som bor i området, fordi de værdsætter herlighedsværdien i området, som de skriver.

Varde Kommune kan stille de krav, kommunen har hjemmel til. Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne, som er uden teltoverdækning. Møddinger skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Idet det er kolugten, der hovedsageligt er bemærkninger til, skal skrabeanlægget fungere og skrabe regelmæssigt hver anden time i de stalde, hvor der er fast drænet gulv med skraber og ajleafløb. Kvægstaldene kan godkendes med naturligt ventilation, og kommunen kan ikke forlange at porte skal holdes lukkede. Ligeledes kan kommunen heller ikke forlange, at en eksisterende gyllebeholder, som er lovlig og godkendt, skal fjernes.

Varde Kommune stiller vilkår om at enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 3 dage.

Varde Kommune anerkender, at naboer vil opleve forandringer i forhold til nu, når projektet er i fuld drift. Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne, som jævnfør kommuneplanen 2025 ligger i et område kategoriseret som egnet til store husdyrbrug og som et særligt værdifuld landbrugsområde. Det er ikke blot Varde Kommunes vurdering. Miljøstyrelsens beregninger/lovgivning dokumenterer det også jævnfør tabel 3, at lugtkriterierne er overholdt.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.13 Støj, rystelser og vibrationer

Rystelser og vibrationer

Ansøger oplyser: *Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, når det gælder rystelser og vibrationer i forhold til det, som står beskrevet i MGK 2024.*

Varde Kommune kan tilslutte sig ovenstående og vurderer at rystelser og vibrationer er tilstrækkeligt beskrevet og vurderer at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige rystelses- og vibrationsgener for omgivelserne.

Støj

Ansøger oplyser: *I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid fra kl. 06-17. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med markarbejde og afhentning af dyr og mælk. Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt.*

Støj fra transportere

Støj fra transportere vil primært komme fra lastbiler og traktor med levering af foder og afhentning af mælk og husdyrgødning. Transporterne vil primært foregå inden for normal arbejdstid kl. 06-17, men kan i et begrænset antal dage i forbindelse med ilægning af foder i plansiloer også ske om aftenen og i få dage om året også om natten. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

Støj fra øvrige kilder

I forbindelse med malkeanlægget er der vakuumpumper og kølemaskiner til mælkekølingen. Vakuumpumperne er placeret inde i bygningen og kølemaskinen udenfor bygningen. Da maskinerne er støjsvage, vurderes det, at de ikke kan høres 30-50 meter fra staldanlægget og ikke udenfor ejendommens areal. Der benyttes spuleslange til rengøring. Da arbejdsopgaverne sker over en kort periode og primært inde i bygningerne vurderes det, at det ikke kan høres udenfor ejendommens areal.

I foderladen opsættes der en kornvalse, der anvendes indenfor normal arbejdstid. Da kornvalsen benyttes i en kort periode og inde i foderladen vurderes det, at det ikke kan høres udenfor ejendommens areal.

Der opsættes et tørreri til korn ved foderladens vestlige gavl. Tørreriet anvendes i anslået 14 hele døgn om året i forbindelse med høst. Det vurderes, at tørreriet ikke kan høres udenfor ejendommens areal.

Støj fra fodring

Foderblanding sker dagligt i tidsrummet fra kl. ca. 06-12 og kl. ca. 15-17. Det vurderes, at der skal laves 6-8 blandinger dagligt. Foderet hentes i plansiloerne og i foderladen og læsses i foderblanderen. Kørslen med traktor og/eller gummiged eller lignende læssemaskine sker hensynsfuldt med mindst mulig støjgene, hvilket betyder, at der køres jævnt og roligt og at skovlen på læssemaskinen anvendes hensigtsmæssigt for at undgå støj ved brugen af skovlen til læsning i foderblanderen.

Det vurderes, at det tager ca. 10-15 min. at hente og læsse foderet og ca. 15-20 min. at blande det færdige foder i foderblanderen. Selve foderblandingen vil ske i området mellem foderlade og plansiloerne og mellem plansiloerne og staldene og dermed indenfor husdyrbrugets almindelige arbejdsområde.

Silovæggene og foderet i plansiloerne samt øvrige bygninger og læhegn holder støjen inde i på ejendommen. Da der samtidigt er god afstand til omkringboende, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige støjgener ved omkringboende.

Tidligere afsnit om afstande viser, at de nærmeste nabobeboelser, der alle tre har landbrugspligt, er placeret min. 200 meter fra de nærmeste anlæg på ejendommen. Herudover er det opmålt, at der er ca. 400 meter fra centrum af husdyrbruget til omkringboende.

Varde Kommune har modtaget bemærkninger omkring støj i forhøringen.

Det drejer sig om, at der opleves støj i forbindelse med malkning og håndtering af køer også uden for normal arbejdstid. Der nævnes lyde fra stålrør, maskiner og køernes bevægelse under malkning. Der nævnes også støj i forbindelse med markarbejde efter solnedgang og tilkørsel af gylle til en ekstern gylletank bag Skyhedevej 73 døgnet rundt.

Ansøger supplerer efter forhøringen: *I forbindelse med forhøring af naboer er der indgået aftale om, at ansøger køber en minilæsser der er eldrevet, så der ikke fremover er støj fra forbrændingsmotor, når minilæsser anvendes i staldene til at skubbe foder ind til køerne.*

Minilæsseren er bestilt og leveres forventeligt i februar 2026. Det skal bemærkes, at skovlen på minilæsseren er monteret med en gummiliste på undersiden, så skovlen af jern ikke har direkte kontakt med betongulvet på foderbordet.

Vilkår om støj gælder al støj fra landbrugsdriften, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Det vurderes, at støjgrænserne ved naboer er overholdt, da afstanden fra malkecenteret til stuehuset på Dejrupvej 73 er ca. 288 meter og afstanden til øvrige naboer er større.

Støj fra malkning og påvirkning af landskab:

Det er korrekt, at der malkes 3 gange i døgnet, da det er et mål at producere flest mulige fødevarer under hensyntagen til dyrevelfærd, ressourceforbrug, klimagasser m.v., hvilket opnås ved 3 malkninger i døgnet.

Det vurderes, at den nye stald i et vist omfang vil virke som en støjskærm mellem malkecenteret og Dejrupvej 73, hvor virksomheden Vesterhavets Barfodspark lejer arealer. Ansøger og ejer af Dejrupvej 73 traf aftale om etablering af jordvold sydøst for den nye stald i retning mod Dejrupvej 73. Desværre kunne etablering af jordvold ikke godkendes af Varde Kommune, hvorfor der i stedet er truffet aftale om beplantning, som er beskrevet tidligere i dette dokument.

Ansøger oplyser yderligere, at den eksisterende dieseldrevne minilæsser, som anvendes til indskubning af foder i alle stalde flere gange i døgnet, erstattes med en el-minilæsser, som har et minimalt støjniveau. Ansøger oplyser, at det er et tiltag, som vil sænke støjniveauet fra den ny stald markant, da indskrabning af foder vil blive en stort set lydløs arbejdsopgave.

Et landbrug har lov til at støje, men der er grænser for støj jævnfør de vilkår til overholdelse af støjgrænser i afsnit 4.7, som Varde Kommune stiller.

Varde Kommune kan tilslutte sig ansøgers vurdering af, at den ny stald (bygning 24) vil fungere som en form for støjskræm for husdyrbrugets støjklender fra anlæggene og aktiviteterne nord for denne stald i forhold til Dejrupvej 73 og også i forhold til Vesterhavets Barfodspark. Varde Kommune ser positivt på ansøgers villighed til at imødekomme naboejendommens bemærkninger omkring støj og dermed tiltaget om investering i en eldreven minilæsser, som Varde Kommune vurderer er et effektivt støjnedsættende tiltag og en hensyntagen til nærmeste nabobeboelse Dejrupvej 73 og også Vesterhavets Barfodspark.

Varde Kommune vurderer, at støjvilkår er overholdt til nærmeste nabo og dermed også de øvrige ejendomme, som har indgivet bemærkninger i forhøringen. Varde Kommune bekræfter, at kommunen ikke kan godkende en jordvold, da kommunen vurderer, at husdyrbruget kan overholde støjvilkår, vurderet ud fra støjklendernes udgangspunkt på husdyrbruget, afstand til nærmeste naboejendom, og dennes bygningsgeometri i forhold til støj.

I forhold til en bemærkning i forhøringen omkring tilkørsel af gylle til en ekstern gylletank bag Skyhedevej 73 døgnet rundt oplyser ansøger (beskrevet i afsnit 7.10 Husdyrgødning – produktion og opbevaring), at gyllebeholderen syd for Skyhedevej 73 tømmes i løbet af ca. 5 dage årligt og at den fyldes ca. 1 gang ugentligt over ca. 1-2 mdr.

Angående støjgener i forbindelse med tunge transportere på offentlige veje og hvordan denne støj måtte opleves i nabobeboelserne har Varde Kommune ikke hjemmel til at stille skærpede vilkår til. Skyhedevej ændrer vejklasse fra mindre boligvej til privat fællesvej undervejs til gylletanken ved Skyhedevej 73, og her har ansøger tinglyst vejret, og må dermed færdes på denne vej. Forhold omkring den privat fællesvej er et privatretsligt anliggende mellem parter med vejret til vejen.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I en orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at ansøgers redegørelse for støj er tilstrækkeligt beskrevet. Varde Kommune vurderer også, at støj i forbindelse med den ansøgte drift ikke stiger til et niveau, som ikke bør kunne accepteres af omgivelserne beliggende i et landbrugsområde egnet til store husdyrbrug jævnfør kommuneplan 2025.

7.14 Støv

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, når det gælder støv i forhold til det, som står beskrevet i MGK 2023.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.15 Skadedyr

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, når det gælder fluer og skadedyr i forhold til det, som står beskrevet i MGK 2023.

Varde Kommune har modtaget bemærkninger i forhøringen omkring fluer.

Der er bemærkninger som, at generne er allerede betydelige, og afværgeforanstaltninger fremgår ikke af ansøgningsmaterialet. Der ønskes en redegørelse for håndteringen af forebyggende foranstaltninger.

Ansøger supplerer efter forhøringen: *På husdyrbruget opleves der ikke fluegener, da der sker løbende forebyggelse af fluegener. Forebyggelsen sker bl.a. ved at der på ejendommen anvendes fast drænedegulve i de nyere stalde, hvor husdyrgødning fjernes hyppig fra staldene og der sker hyppig udmugning af dybstrøelsesarealerne og generel renholdelse af områder med foder og gødning.*

I tilfælde af at der kommer fluegener vil der straks blive handlet på det, da der ikke ønskes fluegener ved omkringboende. Fluegener ønskes ligeledes ikke på husdyrbruget, da det er til gene for medarbejder og husdyr. Tiltag for bekæmpelse af opstået fluegener vil være kemisk bekæmpelse i dybstrøelsesarealerne, hvor der primært opstår problemer i varme perioder.

Da der ikke opleves fluer på husdyrbruget vurderer ansøger, at fluegener ved omkringboende forventeligt er naturligt forekommende fluer fra beplantning, naturområder og lignende i nærområdet.

Hvis der opstår fluegener på ejendommen vil der straks blive påbegyndt bekæmpelse ved udmugning af dybstrøelsesmåtter og afsætning til biogasanlæg, samt ved anvendelse af bekæmpelsesmidler i dybstrøelsesområderne.

Rotter og mus bekæmpes af Ewers Skadedyr, da det ikke er ønskeligt at have rotter og mus ved omkringboende eller på ejendommen. Rotter og mus forebygges ved at der på ejendommen er flere katte til løbende bekæmpelse, og der er en god hygiejne ved fodermidlerne, der sikrer at rotter og mus ikke har adgang til foder.

Varde Kommune stiller vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.16 Døde dyr

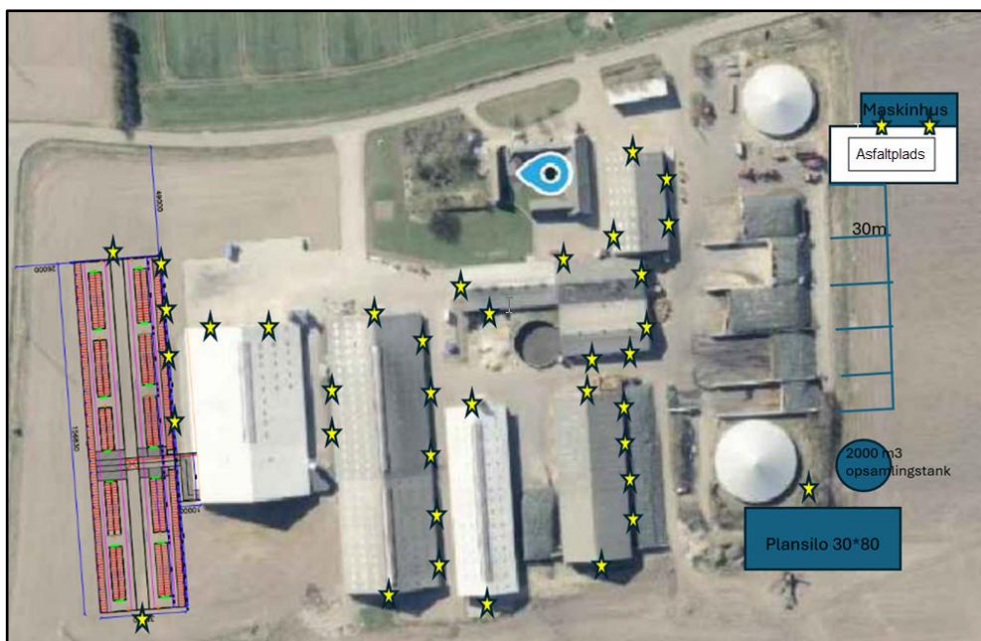
Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, når det gælder håndtering og opbevaring af døde dyr i forhold til det, som står beskrevet i MGK 2024.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.17 Lys

Ansøger oplyser om udendørsbelysning på husdyrbruget ved hjælp af figuren nedenfor, hvor udendørs lyskilder er markeret.

Figur 18. Husdyrbrugets lyskilder. Figur udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.18 Transporter

Ansøger oplyser: *Der sker en stigning i dyreholdet, hvilket medfører et større forbrug af foder og en større produktion af husdyrgødning. Samlet set vurderes det, at der ikke sker væsentlige ændringer i forhold til de vurderinger, der er lavet i forbindelse med tidligere miljøgodkendelser i forhold til transporter og evt. støj herfra.*

Tabel over transporterne til og fra ejendommen. Én transport svarer til både en kørsel til og fra husdyrbruget:

Transporter med:	Gældende miljøgodkendelse	Ansøgt drift 2025
Afhentning og levering af dyr	52	52
Afhentning af mælk	365	365
Levering af halm	-	26
Levering af kraftfoder m.v.	52	78
Ilægning af grovfoder i plansilo	1.000	1.500
Afhentning af døde dyr	52	52
Husdyrgødning - gylle	716	1.100

Figur 19.1. Til- og frakørselsforhold. Figur fra MGK 2023 og stadig gældende.

Varde Kommune har modtaget bemærkninger i forhøringen omkring transporter/tunge transporter og gener i den forbindelse. Der er bekymringer omkring den smalle vej Skyhedevej med tunge gylletransporter til gylletanken tæt på Skyhedevej 73. Der opleves transporter dertil døgnet rundt og det foreslås af flere at gylletanken nedrives.

Ansøger supplerer efter forhøringen:

Gyllebeholder, markarbejde og transporter

På husdyrbruget etableres der ikke nye gyllebeholdere, da der til bedriften er en passende opbevaringskapacitet i eksisterende ejede og lejede gyllebeholdere.

Husdyrbruget leverer husdyrgødningen til afgangning på biogasanlæg for at bidrage til produktionen af grøn energi og nedsættelse af klimagasser. Fra biogasanlægget leveres gyllen til de forskellige gyllebeholdere, der så vidt, det har været muligt, er placeret i forbindelse med udbringningsarealerne, så der i sæson for udbringning af gylle på arealerne er mindst mulig transport på offentlige veje. Transporterne med gylle til og fra biogasanlæg sker primært indenfor almindelig arbejdstid i hverdagene. At husdyrbruget bliver større medfører ikke, at der bliver flere transporter til specifikke gyllebeholdere i nærområdet, da de specifikke gyllebeholdere vil blive fyldt med gylle med samme antal transporter som i dag og vil blive tømt med samme antal transporter som i dag.

Der vil ikke komme flere transporter med markmaskiner til de dyrkede arealer, da driften af markarbejdet med jordbearbejdning, såning, gødsning, høst osv. ikke vil blive ændret i forbindelse med at husdyrbruget udvides, da driften af arealerne er uafhængig af størrelsen på husdyrbruget.

Transporterne gennem Outrup sker i størst muligt omfang med lastbil.

Trafikken på offentlige veje reguleres ikke af lovgivningen for miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter er tilstrækkeligt beskrevet. Varde Kommune har ikke hjemmel til at stille skærpede krav til transporter på offentlig vej.

Skyhedevej er en mindre bolig vej og også en offentlig vej. Alle har ret til at færdes på offentlig vej. Varde Kommune henviser til Vejloven, som angiver, at alle skal køre og færdes efter de aktuelle forhold. Når det gælder færdsel på offentlig vej er politiet myndighed.

Vejen fra Skyhedevej til gylletanken syd for Skyhedevej 73 er en privat fællesvej, hvor husdyrbruget har tinglyst vejret. Det er et privatretsligt anliggende mellem parterne med ret til at benytte vejen at blive enige om forholdene her.

Varde Kommune er enig i ansøgers forklaring omkring, at antallet af transporter til denne gylletank ikke bliver hyppigere grundet udvidelse af dyreholdet på husdyrbruget, og ligesådan at markarbejdet og transporter i den forbindelse ikke vil blive markant anderledes end nu.

Varde Kommune kan sagtens genkende den aktuelle virkelighed med at landbrugsmaskiner er større og tungere end år tilbage, og derfor kan Varde Kommune ikke afvise, at nogle omgivelser kan opleve tunge transporter som generende.

Varde Kommune vurderer, at den matrikulære udstykning af gyllebeholderen og landbrugsejendommen, som i den forbindelse blev nedrevet (undtagen gylletanken) på Skyhedevej 73 fandt sted i 2004 og det efterfølgende år giver nuværende ejer en landzonetilladelse til opførelse af ny beboelse. Med den historik har ejer af Skyhedevej 73 kendt de aktuelle forhold. Varde Kommune har ikke hjemmel til at forlange en eksisterende tilladt gylletank fra 1992 fjernet.

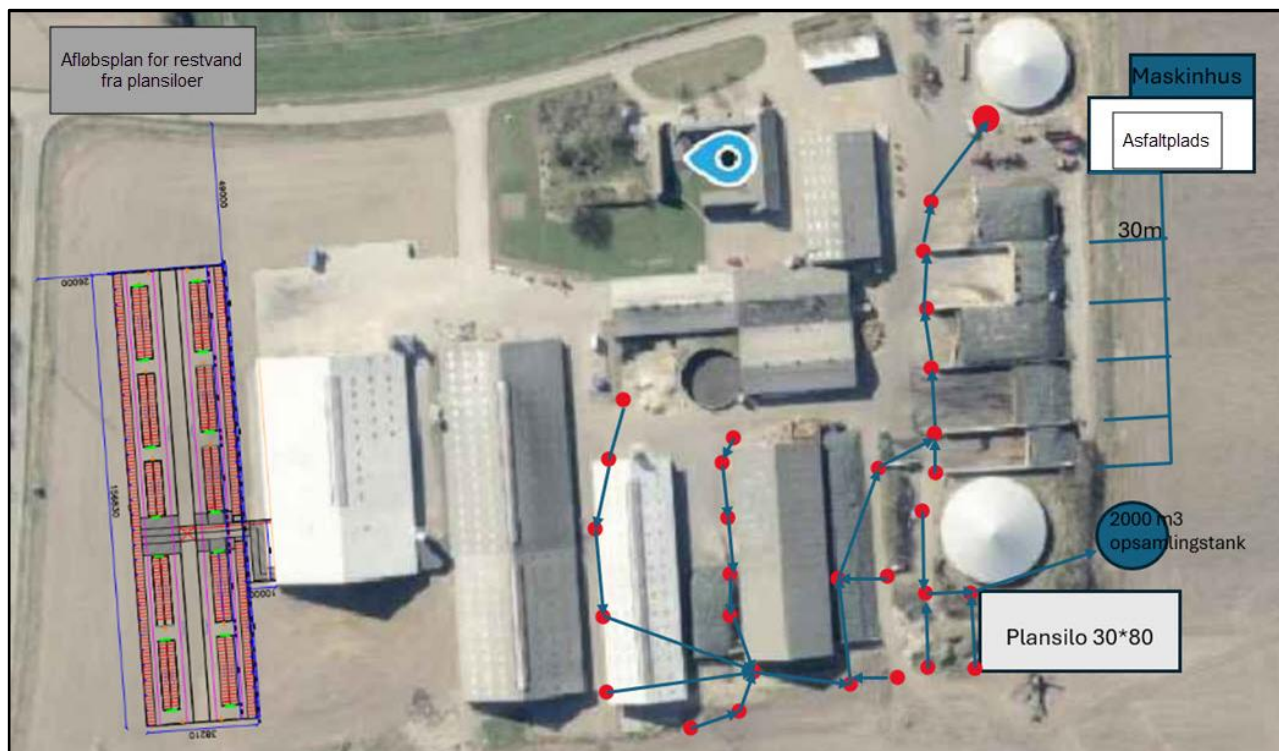
Der sker ingen ændringer med hensyn til indkørsler til husdyrbruget beskrevet i MGK 2023.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.19 Spildevand

Overfladevand/restvand

Overfladevand/restvand ledes til eksisterende opsamlingsbeholder til udsprinkling. Fremover evt. til ny restvandsbeholder. I tilfælde hvor udsprinkling ikke lovmæssigt/miljømæssigt kan lade sig gøre, kan restvand ledes til gyllebeholder (bygning 18).

Figur 20. Afløbsplan omkring overfladevand/restvand. Figur udarbejdet af ansøger.

Udsprinkling af restvand fra ensilageplansiloer/pladser

Når det gælder opsamling, opbevaring, håndtering, og evt. udsprinkling af restvand fra ensilageplansiloerne gælder reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen:

- anlæg, der anvendes til opbevaring af restvand, skal være udført af bestandige materialer, og skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt
- opbevaringsanlæg for restvand skal tømmes så ofte, at de ikke løber over
- restvand må kun tilføres afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm
- udbringning af restvand må ikke give anledning til unødige gener
- restvand må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb (herunder dræn), sær større end 100 m² og kystvande.
- udbringning af restvand på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.

Der findes et landbrugsbyggeblad (103.09-05), som giver en anvisning på hvordan et udsprinklingsanlæg til ensilagesaft og restvand kan dimensioneres for at kunne leve op til reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Arealet, hvorfra der opsamles restvand, har et areal på ca. 15.500 m², oplyser ansøger.

Varde Kommune stiller vilkår om at:

- Det areal, der udsprinkles restvand på, skal i m² være mindst lige så stort som det areal, der opsamles restvand fra.
- Der må ikke løbe restvand væk fra de arealer, der udsprinkles restvand på.
- Der må ikke være vandløb, grøfter, drænbrønde eller borer indendfor 15 m fra det område, hvor der udsprinkles restvand.
- Da opsamlingsbeholderen til restvand ikke overholder den dimensionering, som fremgår af byggeblad 103.09-05, skal der etableres en anordning, så restvandet i tilfælde af vandmættet/frosset jord kan pumpes i gyllebeholder.
- Overkant af opsamlingsbeholder til restvand skal være over niveau for opsamlingsarealet, så der ikke kan ske overløb.

Hvis det viser sig at udsprinkling af restvand ikke overholder reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen eller de stillede vilkår, forbeholder Varde Kommune sig ret til at forlange anlægget udvidet/ændret, eller udsprinklingen helt stoppet.

Sanitært spildevand

Ansøger oplyser: *Der er ingen ændringer i forhold til beskrivelsen i MGK 2023. De sanitære forhold i bygning 1 fortsætter uden ændringer.*

Tagvand

Ansøger oplyser: *Tagvand fra den ny stald (bygning 24) ledes til regnvandsbassinnet mod øst, som er godkendt i forbindelse med tidligere byggeri og bliver udvidet i forbindelse med etablering af den nye stald.*

I forbindelse med ibrugtagningstilladelse til de nye stalde (bygning 22 og bygning 23) blev der udarbejdet en afløbsplan for tagvand og givet en tilladelse til et regnvandsbassin, se figur nedenfor.

Figur 21. Husdyrbrugets forløb af tagvand og placering af forsinkelsesbassin på ca. 600 m². GEO-2024-00961, DokID 9021855.

Tilladelse til udledning af tagvand til Dejrup Gammelgård Grøft og tilladelse efter planloven til at anlægge et bassin fra den 22. maj 2025 på matr.nr. 4a Dejrup By, Outrup er jævnfør GEO-2024-04803, DokID 9032955.

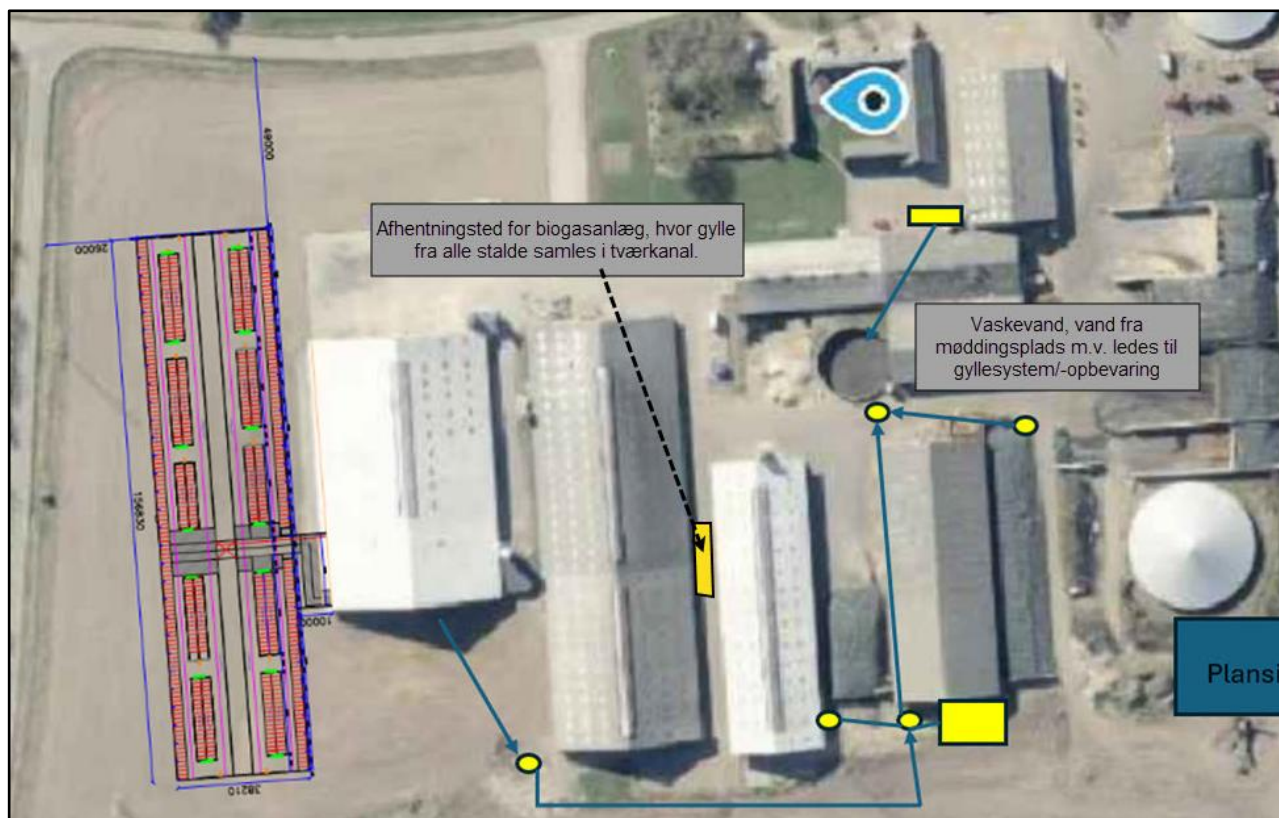
Dermed er vilkår 4.10 m i MGK 2024 efterkommet.

Jævnfør ovenstående tilladelse må den udledte vandmængde fra regnvandsbassinet ikke overstige 10 l/s, og der er landzone til at etablere et forsinkelsesbassin på maks. 600 m², hvilket også vil gælde efter tilkobling af den nye stald.

Ansøger oplyser, at der er beregnet en nødvendig størrelse af forsinkelsesbassinet på 530 m², når den nye stald tilsluttes, hvilket ligger inden for den tilladelse, der allerede er givet den 22. maj 2025.

Gylle, vand fra møddingsplads, vaskevand

Ansøger redegør via nedenstående figur, hvor biogas afhenter gylle og forløb af vand fra møddingsplads og vaskevand til gyllebeholder.

Figur 22. Håndtering af gylle af rørføringer til gylletank. Figur udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet.

Vand fra arbejdsområder hvor overfladevand kan være næringsstofberiget må ikke ledes til dræn/vandløb.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.20 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøger oplyser: *Der sker ingen ændringer i forebyggelse af uheld i forhold til gældende miljøgodkendelser.*

Varde Kommune henviser til det skrevne i MGK 2024 og vurderer, at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.21 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 5.955,1 kg NH₃-N pr. år, fra nudriften 9.079,0 kg NH₃-N pr. år og i ansøgt drift 12.939,6 kg NH₃-N pr. år.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	12338,0	601,6	12939,6
Nudrift	8590,8	488,2	9079,0
8 års-drift	5466,9	488,2	5955,1

Figur 23. Beregninger af ammoniakemissionen/fordampningen i husdyrgodkendelse.dk i ansøgt drift, nudrift og 8 års-drift.

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 6.984,5 kg NH₃-N pr. år i forhold til 8 års driften og 3.860,6 kg NH₃-N pr år i forhold til nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- at staldtyper (gulvsystemer) og dyretyper i staldbygninger er som godkendt
- at der er teltoverdækning på to gylletanke (bygning 8 og 18)

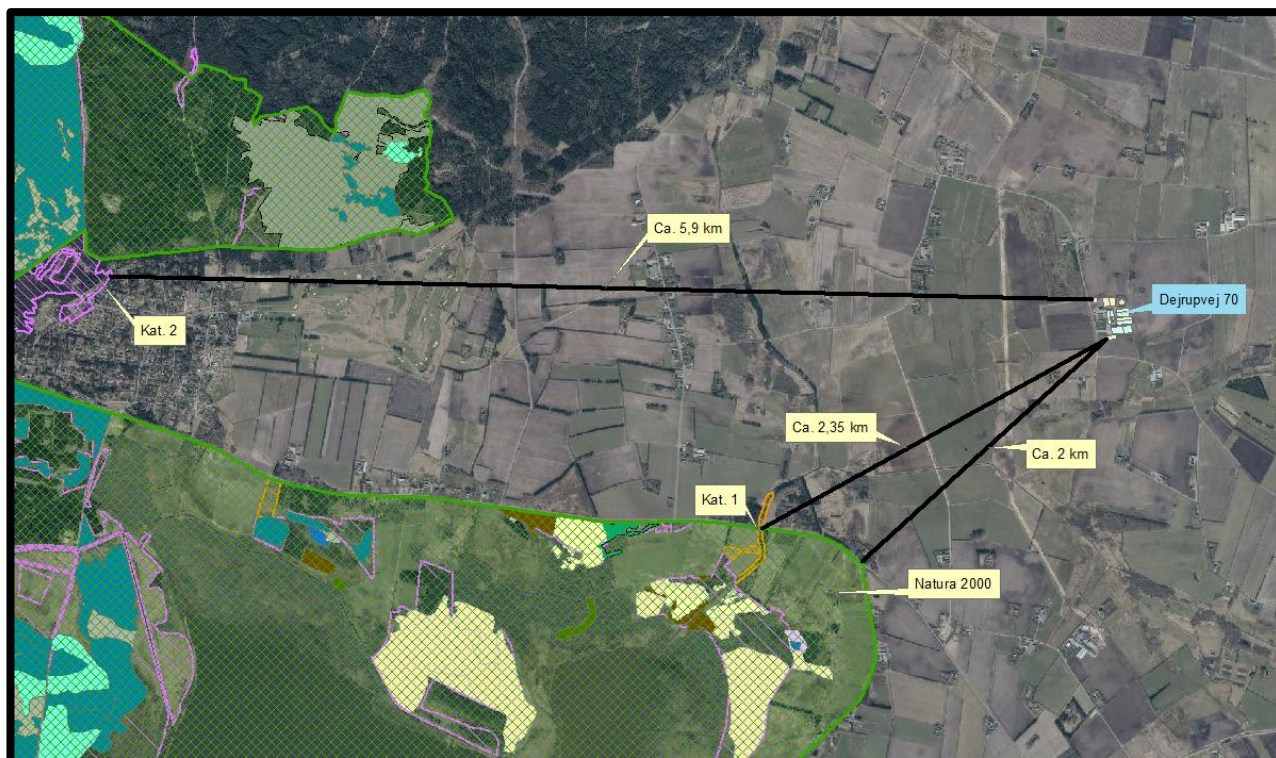
Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1098 af 21. august 2023) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Internationale naturbeskyttelsesområder er fællesbetegnelse for de habitatområder og fuglebeskyttelsesområder (kaldet Natura 2000-områder), som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver, samt Ramsarområder. De danske Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder og beskyttes som disse.

Der er ca. 2 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 73: Kallesmærsk Hede, Grærup Langsø, Filsø og Kærgård Klitplantage, se figur 24.

Figur 24. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og kategori 2-naturområder. Figur fra MGK 2024.

Ansøger/Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde (naturtype Bn) bliver 0,1 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 6.

Varde Kommune vurderer, at ovenstående ikke vil have en miljømæssig betydning for Natura 2000 området.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

De Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt (primært søer) omfattes automatisk af kategori 1-natur, når de kortlægges af Miljøstyrelsen. De er således ikke omfattet af kategori 1-natur og beskyttelsesniveauet herfor, men kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med godkendelser og tilladelser efter §§ 16 a og 16 b i husdyrbrugloven vurdere ammoniakpåvirkningen af disse naturtyper og eventuelt fastsætte vilkår om den maksimale deposition.

Husdyrbruget er beliggende ca. 2,35 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven og beligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, nordøst for Fidde Sø, se figur 24.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype, et § 3-beskyttet overdrev.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at totalammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde (naturtype S og

kumulation 2) bliver 0,1 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret i forhold til nudriften og en stigning på 0,1 i forhold til 8 årsdriften, se tabel 6.

Den beregnede totaldeposition overstiger ikke det maksimale krav på 0,2 kg NH₃-N /ha, og derfor er miljøkravet til kategori 1 natur overholdt.

Ca. 2,5 km fra husdyrbruget og nordøst for Fidde Sø ligger en kategori-1 hede. Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at totalammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde (naturtype S og kumulation 2) bliver 0,1 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret i forhold til nudriften og en stigning på 0,1 i forhold til 8 årsdriften, se tabel 6.

Den beregnede totaldeposition overstiger ikke det maksimale krav på 0,2 kg NH₃-N /ha, og derfor er miljøkravet til kategori 1 natur overholdt.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Husdyrbruget er beliggende ca. 5,9 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 24.

Det drejer sig om en § 3 beskyttet hede.

Ansøger/Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at total ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur (naturtype skov) bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret i forhold til nudriften og 8 års driften, se tabel 6.

Idet der ikke er en deposition til nærmeste kategori 2 natur efter udvidelsen, er det miljømæssige hermed overholdt. (På kategori 2 natur må der maksimalt være en totaldeposition på 1,0 kg NH₃-N /ha/år).

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 25 og tabel 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 25. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Mose	Nej
2	Mose	Nej
3	Mose	Nej
4	Mose	Ja
5	Mose	Ja
6	Mose	Ja
7	Mose	Ja
8	Mose	Ja
9	Eng	Nej
10	Eng	Nej
11	Eng	Ja
12	Eng	Ja
13	Eng	Ja
14	Eng	Ja
15	Eng	Ja

Tabel 5. § 3 områder (minus søer) indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Kategori 3-natur

Indenfor 1.000 meter fra anlægget er der 8 moser.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 5, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Varde Kommune har i august 2025 i forbindelse med ansøgers anmodning om en forhåndstilkendegivelse af dette projekt besigtiget naturområderne omkring Dejrupvej 70 for at vurdere, hvad de kan tåle af N-merdeposition.

Generelt er naturarealerne omkring ikke kvælstoffølsomme, fordi de over en årrække er blevet udsat for en randpåvirkning fra markdriften og en luftbåren deposition, som nok også har bidraget til eutrofieringen.

Det nærmeste kategori 3-natur er to små moser (2 og 3 i figur 25) nordøst for husdyrbruget. Moserne vurderes ikke at indeholde værdifuld natur. Der skal derfor ikke stilles vilkår vedrørende ammoniakdeposition til disse to områder.

Den østlige del af mose (nr. 7 i figur 25.1) vurderes fortsat at være kvælstoffølsom natur, og der stilles vilkår om en maksimal merdeposition på 1 kg N/ha/år. Området af mosen er det som ligger syd og øst for den blå streg i figur 25.1. Det er dette område, som bliver afskæringskriteriet, hvad angår ammoniakfordampning for dette projekt.

Figur 25.1. Kvælstoffølsom natur i § beskyttet mose syd og øst for den blå streg.

Mose 7 er birkesumpskov og pilekrat med en bundvegetation karakteristisk for naturtypen fattigkær, hvor der er enkelte partier med hængesæk. Disse hængesække er mere lysåbne på grund af de våde forhold. De kvælstoffølsomme arter findes hovedsageligt i den østlige del af mosen. Disse kvælstoffølsomme arter findes især i og tæt på hængesækkene, og er bukkeblad, hundehvene, kragefod, mosepors, mosebølle, tranebær, almindelig star/knoldstar, næbstar, grå star, tormentil, eng-viol og vandnavle (Ellenberg N-værdi < 3). I tillæg er der en righoldig mosflora med sphagnumarterne almindelig tørvemos, brodspids-tørvemos, frynset tørvemos og udspærret tørvemos samt almindelig

filtmos, skov-jomfruhår, almindelig jomfruhår, hulbladet fedtmos og almindelig cypresmos. Disse forudsætter også, at der ikke sker en eutrofiering.

Det vurderes, at tålegrænsen for den mosaik af hængesæk og fattigkær er 15 kg N/ha/år. Dette er baseret på den maksimale tålegrænse for hængesæk (15 kg N/ha/år) og intervallet for fattigkær (10-20 kg N/ha/år). Ruheden for mosen skal sættes til skov. Baggrundsdepositionen baseret på gennemsnittet for 2021-2023 er 12,6 kg N/ha/år. Ved at stille vilkår om maksimal 1 kg N/ha/år kan det sikres, at der ikke sker en overskridelse af tålegrænsen og dermed en tilstandsændring i mosen.

Ved denne vurdering er der desuden lagt vægt på, at mosen indgår i Grønt Danmarkskort som "eksisterende værdifuld natur" jf. Kommuneplan 21 og 25 (§ 45, stk. 5, nr. 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Mose 7 er i Varde Kommunes naturkvalitetsplan værdisat som B-lokalitet og med en B-målsætning, hvorfor man kun i særlige tilfælde kan dispensere til en tilstandsændring.

Ansøger og Varde Kommune har beregnet merdepositionen på 3 afsatte punkter langs den blå streg gående nord-syd, og som er tættest på husdyrbruget.

Figur 26. De tre afsatte naturpunkter i den kvælstoffølsomme natur tættest på husdyrbruget. Merpositionen i nordligpunkt er 0,9, i midtpunktet 0,9 og i det sydlige punkt 0,8 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha/år}$ (alle naturtype skov).

Den beregnede merdepositionen i de afsatte kategori 3 naturpunkter overstiger ikke 1,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha/år}$ i forhold til 8 års driften, og dermed er krav om merdepositionen overholdt. Da der ikke kan stilles et krav for merdepositionen af ammoniak på under 1,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha/år}$ for kategori 3 natur, er dette ikke vurderet yderligere.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 meter fra anlægget er der registreret 10 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 meter fra anlægget er der registreret 7 enge, se figur 25. Merdepositionen på engene overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år, og der er derfor ikke foretaget yderligere vurderinger af disse.

Ansøger/Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 6, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Lokalitet	Naturtype	Afstand (m)	Ruhed opland	Ruhed område	Merdeposition ift. 8-års drift, kg NH ₃ -N / ha	Merdeposition ift. nudrift, kg NH ₃ -N / ha	Totaldeposition ansøgt drift kg NH ₃ -N / ha
Natura 2000	Agerjord	2.000	L	Bn	0,0	0,0	0,1
Kategori 1	Overdrev	2.350	L	S	0,0	0,0	0,1
Kategori 1	Hede	2.500	L	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Hede	5.900	L	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 3 Nr. 2	Mose Ikke N-følsom	110	Rv/L	S	3,6	1,4	9,4
Kategori 3 Nr. 3	Mose Ikke N-følsom	90	L	S	6,8	2,6	15,7
Kategori 3 Nr. 7 nord	Mose N-følsom	350	L	S	0,9	0,5	1,7
Kategori 3 Nr. 7 midt	Mose N-følsom	350	L	S	0,9	0,5	1,6
Kategori 3 Nr. 7 syd	Mose N-følsom	350	L	S	0,8	0,5	1,2
10	Eng	395	L	Bn	0,4	0,2	0,8
11	Eng	370	L	Bn	0,5	0,3	0,8
13	Eng	370	L	Bn	0,6	0,4	0,9

Tabel 6. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

I ansøgningen hedder punkterne i mose nr. 7 følgende:

Nord:K3: Nr. 7, mose/skov nr. 7 (S), nord

Midt:K3: Nr 7, mose og skov (S), syd

Syd: Mose nr. 7 syd skov MGK 2025

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.22 Påvirkning af "Bilag IV arter"

Ansøger oplyser: *Der sker ingen ændringer til bilag IV arter i forhold til gældende miljøgodkendelser.*

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der i nyere tid er registreret birkemus, er ca. 2,2 km syd for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N/år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

Miljøstyrelsen har meldt ud, at kravene i BAT-konklusionerne i meget vid udstrækning allerede er indeholdt i den gældende lovgivning her i Danmark, og at kommunerne derfor ikke selv skal anvende BAT-konklusionerne, men i stedet anvende de regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår ammoniak.

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.23 BAT – Ammoniak

Ansøger oplyser: *Der sker ingen ændringer i BAT for daglig drift, fodring samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning eller i tilvalg og fravalg af teknologier i forhold til gældende miljøgodkendelser.*

Varde Kommune/ansøger har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se figur nedenfor.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	12338	602	12940
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	12338	602	12940
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 27. Samlet BAT beregning.

BAT-kravet for projektet er beregnet til 12.940 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 12.940 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er lig det beregnede BAT-krav.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at

- at gulvsystemerne i samtlige stalde er i overensstemmelse med det godkendte
- at der er teltoverdækning på de to store gylletanke (bygning 8 og 18)

I MGK 2016 valgte ansøger at bygge en stald (bygning 22) som sengestald med spalter. For at kompensere for manglende BAT valgte ansøger at overdække de to største gyllebeholdere med fast overdækning.

7.24 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol

Ansøger oplyser: *Der sker ingen ændringer til egenkontrol og dokumentation i forhold til tidligere miljøgodkendelser.*

Varde Kommune skal stille vilkår, som sikrer, at egenkontrollens tiltag efterleves.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ansøgers oplyser: *Der sker ingen ændringer i husdyrbrugets ophør i forhold til gældende miljøgodkendelser.*

Varde Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

10 Alternative muligheder

Ansøger oplyser: *Det vurderes, at der ikke er alternative placeringer til den nye stald og øvrigt husdyrbrugsanlæg, da de valgte placeringer er oplagte i forhold til logistikken internt på ejendommen og specifikt udnyttelse af malkecenteret på ejendommen.*

Samtidigt vurderes det, at placeringen af det nye anlæg fortsat bidrager til, at ejendommen fremstår som en samlet ejendom og derved ikke påvirker landskabet i væsentlig grad eller spreder lugt- og ammoniakemissionen over et større område.

Helt generelt vurderes det, at det samlede anlæg tager hensyn til omkringboende, naturområder, intern logistik, ressourceforbrug, smittebeskyttelse, opfyldelse af dyrevelfærd m.v.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis godkendelsen ikke gennemføres. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt for driften af ejendommen og for muligheden for udvikling af lokale arbejdspladser.

11 Befolkning og menneskers sundhed

Dette tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, når det gælder befolkning og menneskers sundhed, i forhold til det, som står beskrevet i MGK 2023.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil påvirke befolkning eller menneskers sundhed væsentligt.

Ansøger vurderer samlet:

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøges væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. *Befolkningen og menneskers sundhed.*
2. *Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.*
3. *Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.*
4. *Materielle goder, kulturarv og landskabet.*
5. *Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.*

6. *Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.*

12 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/parter i perioden fra den 26. januar 2026 til og med den 26. februar 2026.

Sideløbende med nabo- / partshøring er der foretaget høring af offentligheden, ved at udkast til miljøgodkendelse sammen med ansøgning og miljøkonsekvensrapport har været lagt på Varde Kommunes hjemmeside under "Høringer".

Høringssvar

Der er indkommet høringssvar fra Vesterhavets Barfodspark, Skyhedevej 71 og Skyhedevej 73. Nogle punkter er gengangere fra idefasen/naboorienteringen og i de tilfælde bliver der henvist til de allerede beskrevne afsnit. Nye bemærkninger/nye spørgsmål behandles nedenfor.

Vesterhavets Barfodspark

Der er indkommet et høringssvar fra ejer af Vesterhavets Barfodspark, som lejer sig ind på et landbrugsareal syd øst for husdyrbruget tilhørende landbrugsejendommen, der ligger på Dejrupvej 73. Vesterhavets Barfodspark er en turistattraktion, der bygger på naturoplevelser og besøges primært i sommerhalvåret af turister og lokale.

Ejer af parken skriver, at det er rimeligt og nødvendigt, at hun inddrages som part i sagen, uanset at hun lejer arealet og ikke ejer matriklen.

Varde Kommune har inddraget Vesterhavets Barfodspark som part, såvel i idefasen/naboorienteringen fra den 22/10 til og med den 10/11-2025, hvor kommunen modtog bemærkninger fra parkens ejer. Ligeledes er barfodsparken inddraget i denne høring, som har givet anledning dette høringssvar.

Lugt

Lugt er behandlet i afsnit 7.12. Ejer spørger til om og hvornår, der foretages lugtberegninger og til metoden for lugtberegning. Metoden er beskrevet i afsnit 7.12, og beregningerne er foretaget og vurderet i forbindelse med denne ansøgning om udvidelse af husdyrbruget. Der spørges til, hvorvidt der er foretaget en specifik vurdering af påvirkningen af lugt på parken. Det er der ikke, idet parken ligger på et landbrugsareal på en landbrugsejendom, så i henhold til lovgivning, kan der ikke foretages en beregning og dermed en vurdering. Som tidligere nævnt vurderes lugt ud fra lugtberegninger fra husdyrbruget til nabobeboelser uden landbrugspligt. Det ligger dermed implicit i lovgivningen, at landbrugsejendomme skal have en større/højere tolerancetærskel for lugt og herunder hører Dejrupvej 73 og denne ejendoms tilhørende arealer, herunder også barfodsparken.

Fluer og skadedyr

Ejer af parken har væsentlige bekymringer omkring kvægfluer og øvrige skadedyr. Der bliver spurgt til, hvilke konkrete ting, der iværksættes, hvor ofte bekæmpelse foretages og hvordan det sikres, at gener ikke spredes til nærtliggende erhverv.

Ansøger har tidligere redegjort for håndtering af skadedyr i afsnit 7.15. Varde Kommune havde en telefonsamtale med ejer af barfodsparken den 25. februar 2026 inden de skriftlige bemærkninger blev fremsendt, hvor ejer af parken udelukkende talte om fluer i forbindelse med skadedyr. Forebyggelse og bekæmpelse af rotter er ligeledes beskrevet i afsnit 7.15.

Varde Kommune kan uddybe det tidligere skrevne omkring fluer med, at hyppig udmugning er et forebyggende tiltag mod fluer. Cyklussen fra æg, til larve til puppe afbrydes ved at fjerne gødning med mindre end 10-12 dages intervaller. Ansøger skriver også, at når behovet er der, kan der iværksættes kemisk bekæmpelse. Det kan være udvanding af larve/puppe bekæmpelsesmiddel i dybstrøelsesarealerne, rygmiddel på dyrene, fluestrimler m.m. Med et robotmalkesystem, på denne ejendom 17 malkerobotter, ønskes ikke fluegener, og blot for at nævne et eksempel ud af mange, vil køer sparke malkemaskinen af i tilfælde af fluegener i staldene.

Varde Kommune vurderer, at afsnit 7.15 er tilstrækkeligt dækkende for emnet skadedyr, og at tiltag for at mindske forekomsten og dermed også en evt. spredning til nærområdet er tilstrækkeligt beskrevet.

Varde Kommune kan imidlertid ikke afvise, at gæster i barfodsparken kan være generet af fluer, ligesom det heller ikke kan afvises, at fluer er naturligt forekomne i læhegn, beplantninger og fugtige landområder.

Der er i miljøgodkendelsen sat vilkår for skadedyr i afsnit 4.9, som husdyrbruget skal efterleve.

Jævnfør barfodsparkens hjemmeside er parkens åbningstider fra maj til og med september, hvilket er der, hvor fluer kan have deres hurtigste udklækningscyklus og toppe i forekomst, så vel i stalde som i naturen.

Varde Kommune opfordrer barfodsparken til at kontakte kommunen i tilfælde af, at fluer aktuelt opleves i et omfang, som vurderes som uacceptabelt. I givet fald vil Varde Kommune foretage et tilsyn på husdyrbruget og foretage en vurdering af, om det er herfra fluerne kommer og i givet fald håndhæve vilkårene for iværksætning af tiltag og foretage opfølgning.

Støjgener

Ejer af parken skriver, at parken vil blive væsentligt påvirket af støj. Der kommenteres på at støj ikke bare er i arbejdstiden men i en langt større del af døgnnet. Støj er behandlet i afsnit 7.13.

Jævnfør barfodsparkens hjemmeside er parkens åbningstider fra kl. 10-17 eller kl. 10-18. Varde Kommune vurderer, at parken derfor ikke burde være væsentligt generet af støj fra husdyrbruget uden for normal arbejdstid.

Varde Kommune kan supplere med at et landbrug må støje, også efter normal arbejdstid på betingelse af, at støjvilkårene i afsnit 4.7 er overholdt. Vilkårene gælder støjbelastning ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel. Det er lovgivningens rammer, når barfodsparken ikke har en lokalplan, så på den måde er Dejrupvej 73 vurderet med hensyn til støjbelastning.

Ejer af parkens afsluttende bemærkninger

Ejer anmoder Varde Kommune om at sikre, at påvirkningen af omkringliggende erhverv vurderes grundigt og konkret. Varde Kommune vurderer, at det er gennemført i denne miljøgodkendelse.

Ejer anmoder Varde Kommune om at overveje kompenserende tiltag eller erstatning i tilfælde af en godkendelse. Det giver lovgivningen ikke Varde Kommune mulighed for.

Ejer anmoder Varde Kommune om, at gener bliver vurderet hver 3. måned. Til det kan Varde Kommune oplyse, at kommunen har tilsynspligt på ejendommen, hvilket opfyldes i henhold til miljøtilsynsbekendtgørelsen.

Borgere kan altid rette henvendelse til kommunen.

Samtidig bemærker ejeren af barfodsparken en manglende afvejning af hensynet til turisme, når landbruget udvikler sig.

Det er korrekt, at Varde Kommune er kendetegnet ved at være en turisme- og landbrugskommune, hvor turisme typisk er sæsonbetonet, mens landbrugserhvervet i form af et kvægbrug i staldene har en høj afsætning året rundt. Ejer berører et kommunalt politisk emne. I denne miljøgodkendelse vægter det, at udvidelsen finder sted på et husdyrbrug, der ligger i et område, som i kommuneplanen er udpeget som egnet til store husdyrbrug, og i disse områder har store husdyrbrug høj prioritet, hvilken er en af flere vigtige forudsætninger i denne afgørelse.

Skyhedevej 71

Der er indkommet et høringssvar fra Skyhedevej 71, som er en ejendom uden landbrugspligt og ligger ca. 770 meter syd for den ny stald.

Lugt

Skyhedevej 71 beskriver deres bekymringer for lugtgener. Lugt er behandlet i afsnit 7.12. Skyhedevej 71 spørger til, hvem der laver lugtmålinger, hvornår og hvor ofte og hvordan de gennemføres. Svarene findes i vilkår 4.6.b. Der spørges også til, hvorvidt der vil blive foretaget målinger på Skyhedevej 71. Det er kommunens praksis, at en borgers henvendelse omkring lugtgener vurderes på borgerens ejendom.

Kommunen vedkender at lugtlovgivningen er kompliceret. Her følger en forklaring, som forhåbentlig kan øge forståelsen, fordi Skyhedevej 71 skriver, at "den gennemsnitlige afstand er beregnet således, at vi ikke skulle blive berørt af lugt". Det er ikke rigtigt forstået. Derfor kommer nu en yderligere forklaring til figur 17: Når den vægtede gennemsnits afstand er større end den største geneafstand for Skyhedevej 71, betyder det, at husdyrbruget kan godkendes med hensyn til lugt. Det betyder ikke, at I ikke bliver berørt af lugt, som I skriver.

Kommunen ønsker også at forklare, at inden for lugtkonsekvenszonen på 971 meter, og indenfor den længste geneafstand til byzone, som er 1.289 meter, skal kommunen jævnfør lovgivning antage, at lugt fra husdyrbruget vil kunne forekomme inden for disse afstande. Med andre ord kan ejendomme inden for 1.289 meter forvente at kunne lugte husdyrbruget. Det er lovgivning. Dermed vil Skyhedevej 71 blive berørt af lugt. I tilfælde hvor der er lugtgener udover den længste geneafstand til byzone, er det en opgave for kommunen at foretage lugtmålinger, vurderinger og facilitere tiltag.

Samtidig har Skyhedevej 71 i høringsbrevet indsat et kort med angivelse af en afstand på 734 meter og 779 meter fra ny stald og fra "skel til stald" til Skyhedevej 71. I forbindelse med figur 17 står der: "Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbruget til stuehuset på Skyhedevej 71 er 904,8 meter". De 904,8 meter forklares ved at lugt jævnfør lovgivning måles fra husdyrbrugets lugtcentrum, (lugt fra hver enkelt stald vægtes og resulterer i en beregnet lugtcentrum). Lugt beregnes derfor ikke fra skel og ikke fra ydermuren af ny stald. Så forskelle i angivelse af afstande skyldes forskellige målemetoder.

Skyhedevej 71 skriver: "Det er ikke sagligt at afvise vores bekymringer med henvisning til at vinden sjældent blæser fra nord. Det er hverken en tilstrækkelig eller korrekt begrundelse". Det er ansøgers konsulent som skriver sådan, og det er korrekt, at den dominerende vindretning vægter højere end andre vindretninger i lovgivningens beregningsmodel for lugt. Så konsulenten er saglig og faglig korrekt, fordi konsulenten beskriver lugt jævnfør lovgivningen. Om så lovgivningen er saglig, er noget helt andet.

Støj

Der ytres bekymringer om, at skrabeanlægget vil støje på Skyhedevej 71. Den bekymring afviser kommunen baseret på erfaring fra at have begået sig i kvægstalde og gået på sådanne gulve med skrabeanlæg i drift blandt køer i 20 år i utallige stalde.

Støjvilkårene i afsnit 4.7 gælder alle ejendomme inklusiv Skyhedevej 71, og vilkårene svarer på de øvrige spørgsmål, der er stillet omkring støj. Kommunen vurderer at støjgrænserne jævnfør vilkår er overholdt til nærmeste nabo på Dejrupvej 73 og dermed også til Skyhedevej 71, som ligger mere end dobbelt så langt væk. Hvis det skulle ske at grænseværdierne overskrides, skal der iværksættes støjreducerende tiltag, og præcis hvad det i givet fald kan være vil bero på en konkret vurdering. Støj er behandlet i afsnit 7.13.

Skyhedevej 73

Der er indkommet et høringsvar fra Skyhedevej 73, som er en ejendom med landbrugspligt og ligger ca. 620 meter syd for den ny stald.

Skyhedevej 73 gentager sit skriv fra idefasen/naboorienteringen, hvilket er behandlet i de respektive afsnit, lugt, transporter, landskab.

Af nye forhold kommenterer Skyhedevej 73, at batterianlægget har været aldeles utilstrækkeligt vist i tidligere materiale. Batterianlægget fremgår af forsidefiguren på miljøkonsekvensrapporten, som blev fremsendt i forbindelse med idefasen/forhøringen. Derudover fremgår batterianlægget på figurer i miljøkonsekvensrapportens side 7, side 16, side 18 og side 22, og det er beskrevet med beliggenhed side 15. Solceller har også været beskrevet lige fra starten på side 11 og 15 i samme miljøkonsekvensrapport. Det vurderer kommunen er tilstrækkeligt. Solceller og batterianlæg skal ikke godkendes i miljøgodkendelsen. En kommende etablering er en information, som er taget med her. Det skal godkendes separat i en landzonetilladelse, hvilket nu også er beskrevet i miljøgodkendelsen. Beslutningen om hvordan solceller skal godkendes sammen med et såkaldt Bess anlæg i det hele taget i Varde Kommune, blev fastslået på det seneste udvalgmøde med referat fra den 20. februar 2026.

13 Samlet vurdering

Varde Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne, når de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1 – Færdigmeldingsskema

Varde Kommune Teknik & Miljø Bytoften 2 6800 Varde	Forbeholdt kommunen <i>Ejendomsnummer: 573-</i> <i>Anlægsnummer i BBR:</i> <i>Godkendt i sag-nr.:</i> <i>Sagsbehandlers initialer:</i>
Oplysninger til BBR-registrering NÅR DU HAR FÆRDIGGJORT ETABLERING AF GYLLEBEHOLDER / ENSILAGEPLADS / MØDDINGSPLADS / KALVEPLADS / VASKEPLADS M.M. HAR VI BRUG FOR FØLGENDE OPLYSNINGER FOR AT FÅ ANLÆGGET REGISTRERET I BBR. (Én blanket pr. anlæg)	

Vejnavn og husnummer:	
Postnummer og by:	
Hvad omhandler oplysningerne: (sæt kryds)	Nyetablering: Udvidelse: Ændring:
Hvad er etableret/udvidet/ændret: (sæt kryds)	Ensilageopbevaringsanlæg: Møddingsplads: Gyllebeholder: Andet:
Byggedata:	Grundareal: Rumfang: Højde: Opførelsessår:
Placering: (sæt kryds) (Skitse som bilag)	Placering fremgår af ansøgningen: Vedlagt skitse over evt. ændret placering:

Ejers underskrift: Med min underskrift bekræfter jeg, at byggeriet er etableret i henhold til gældende lovgivning.	
Navn:	Telefonnummer:
Evt. e-mail:	Dato:
Underskrift:	

Skemaet sendes til: teknik@varde.dk.